

sosyalist işçi

SAYI: 231

18 Şubat 2005

1 YTL / 1 milyon TL

SIRA İRAN'A GELİYOR

BUSH İRAN'A DOKUNMA!

ABD Başkanı Bush yeni dönem başkanlığı için düzenlenen yemin töreninin hemen ardından dünyaya tehditler savurdu. İran, Suriye ve tüm Ortadoğu Bush'un hedef tahtasında...

Bush, her gün yaptığı açıklamalarda İran'a yönelik tehditlerini tekrarlıyor. Son olarak İran'la ilişkilerde askeri seçeneğin gündemde olduğunu tekrar etti.

ABD'nin savaş şahinlerinin bahanesi yine aynı. Irak'ta kitle imha silahları olduğu yalanının bir benzerini, şimdi de İran için tekrarlıyorlar. İran'ın nükleer silah ürettiğini iddia ediyorlar.

Irak'ta, dünyanın gözünün içine baka baka söylenen yalanların sonucunda gerçekleşen Irak işgalinin sonuçları ortada. 110 bin Iraklı ABD'nin önderliğini yaptığı işgal güçleri tarafından yok edildi. Irak'ın tüm altyapısı imha edildi. Irak'ta demokrasiden, insan

haklarında söz etmek mümkün değil.

ABD, İran için de aynı projeye sahip. Belki Suriye, Kore ve diğer ülkeler için de.

Bush'un temsil ettiği ABD savaş kabinesine karşı aralıksız mücadele bu yüzden çok önemli. Savaşa ve işagel karşı en geniş hareketi örmek bu yüzden çok önemli.

Çünkü Bush durmayacak. ABD, dünya hegemonyası ve petrol için sürdürdüğü savaştan kendiliğinden vazgeçmeyecek. Bush'u biz vazgeçireceğiz. Irak direnişiyi omuz omuza, önce Irak'tan kovaçağız. Bir daha imparatorluk hayalleri kuramayacaklar.

Emekçiler AKP hükümetini uyardı

AKP iktidarı işçi sınıfına her açıdan saldırıyor. Bir yandan SEKA'yı, Köy Hizmetleri'ni kapatıyor. Öte yandan Eğitim-Sen'i kapatmaya, SSK'ları özelleştirmeye çalışıyor.

İşte emekçiler AKP'nin IMF güdümlü bu saldırılarına karşı 16 Şubat'ta 81 ilde birden uyarı eylemleri gerçekleştirdiler.

Eylemlere katılan işçiler, tüm çalışanları ve

yoksulların kızgınlığını ifade eden sloganlar attılar. 16 Şubat eylemlerini bir ilk adım olarak görmeli ve AKP'ye karşı mücadeleyi aralıksız ve birleşik bir biçimde örgütlemeliyiz.

Filistin:

**Adalet olmazsa
baş da
olamaz**

Reformizmin bıraktığı boşluk

Cengiz Alğan

Reformizm ölmüyor, aksine pek çok ülkede ve Türkiye'de de, kitlelerin dünyayı algılayışında giderek güçleniyor. Zaten sözünü ettiğimiz 'yepyeni olanaklar' tam da buradan doğuyor.

sayfa: 10

KESK'de değişim isteği

Genel kurulların delegasyonlarına bakıldığında, eskisinden farklı olarak, daha genç, daha dinamik ve daha çok "bağımsız" delegenin varlığından rahatlıkla söz edilebilir.

Demokratik bir sendika hareketi gerekli

F. Aloğlu

Bütün üyelere oy hakkı. Şube düzeyinde delege sistemi kalkmalı ve bütün üyelerin oy verme hakkı olduğu kongreler yapılmalı. Şube düzeyinde olduğu kadar genel merkez düzeyinde de seçimler bütün üyelerin oyu ile yapılmalı.

sayfa: 5

Küresel ısınmayı önleyebilir miyiz?

Martin Pickerton

sayfa: 12

Sinema ve toplumsal değişim

Roy Hassey

Sinema icat edildiğinden bu yana bütün sanat biçimleri içinde en ticari olanı olmasına ve büyük kârlar getirmesine rağmen gene de büyük altüst oluşlardan kopuk değildir.

sayfa: 14

19
MART
KÜRESEL
EYLEM
GÜNÜ

19 Mart'ta İstanbul Kadıköy'de
işgale karşı, bütün dünya ile birlikte
sokaklardayız

Sadece katiller değil, siyasi sorumlular da yargılansın

Abdulkadir Aygan. Bir itirafçı. Verdiği bilgiler gerçekten de tüyler ürpertiyor. Aygan'ın verdiği ifadelerle, Murat Aslan cinayetinin ayrıntıları açığa çıktı. Aygan'la röportaj yapan

ve 'İtirafçı/Bir JİTEM'ci Anlatı' adlı kitabı hazırlayan **Uğur Balık** şunları söylüyor: "İşte götürdük, yanlış kişiydi ama artık yüzümüzü görmüştü. Boğazını sıkıp kafasına sık-

tık' gibi şeyleri Aygan soğukkanlılıkla anlatırken, ben defalarca ağladım"

Murat Aslan, bir devlet cinayetiyle öldürüldü. 25 yaşındaki Açıköğretim Fakültesi öğrencisi **Murat Aslan**, Diyarbakır'da 10 Haziran 1994'te bir otomobile bindirilerek kaçırılmış. Ailesinin tüm çabalarına rağmen bulunamamıştı. Olaydan 10 yıl sonra 11 Mart 2004'te yayımlanan *Yeniden Özgür Gündem* gazetesindeki röportajda kayıp **Murat Aslan**'ın adı geçiyordu.

İtirafçı olup ardından *Diyarbakır Jandarma İstihbarat Gruplar Komutanlığı*'nda görev alan ve daha sonra da istifa ederek yurt dışına giden **Abdulkadir Aygan**, **Aslan**'ın Jandarma İstihbarat Teşkilatı'nda görevli kişilerle kaçırıldığını söylüyordu. Olaydan 10 yıl sonra 11 Mart 2004'te yayımlanan *Yeniden Özgür Gündem* gazetesindeki röportajda kayıp **Murat Aslan**'ın adı geçiyordu. Haber **Murat**'ın babası **İzzettin Aslan**'ı harekete geçirdi. 19 Nisan 2004'te Silopi Savcılığı ve jandarmanın gözetiminde olay yerinde kazı yapan heyet, ortaya çıkan insan kemiklerini DNA testi için İstanbul Adli Tıp Kurumu'na gönderdi. Adli Tıp raporuna göre ceste **Murat Aslan**'a ait olduğu açığa çıktı.

Geçtiğimiz hafta, Diyarbakır'da 20 avukat, **Abdulkadir Aygan**'ın itiraflarıyla ortaya çıkan

Murat Aslan cinayeti ile ilgili 31 kişi hakkında suç duyurusunda bulundu.

Cinayetin açığa çıkması, devletin yıllarca her türlü yöntemle sürdürdüğü savaşa, neden kirli savaş dediğimizi bir kez daha kanıtladı.

Geçen ay Kulp ilçesi köylüleri de Türkiye aleyhine **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi**'nde açtıkları davayı kazanmışlardı. 11 yıl önce gözaltına alındıktan sonra kaybolduğu öne sürülen 11 köylünün yakınları olayın üzerine gittiler ve yakınlarına ait kemik ve elbise parçalarının bulunması sonucunda soruşturma başlatıldı.

Murat Aslan cinayeti ile ilgili suç duyurusundan sonra basın açıklaması yapan Diyarbakır Baro Başkanı "*Devletin ilgili kurumlarının, bir bütün olarak zan altında kalmak yerine suça bulaşmış personelini yargı önüne çıkararak adli makamlara yardımcı olmaları gerekir*" dedi. Bu yaklaşım, olayın yaşandığı dönemdeki tüm siyasi sorumluların yargılanmasını kapsamazsa eksik kalır. Sorun birkaç tetikçinin ve katilin insan öldürmesi değildir. Sorun bir devlet politikasının bugün mahkum edilmesidir. O dönemde ve ardından görev yapan tüm Olağanüstü Hal Bölge Valileri, dönemin başbakanları, ordu kademesinin üst düzey komutanları, mutlakla yargılanmalıdır.

SEKA yalanları

Bilirsiniz, bir özelleştirme kararı alındığında, o işletmenin verimsiz, altyapısının da yaşlanmış olduğundan sözeder hep hükümetler. Ekonomik ömrünü tamamlayan makineyi hiç kimse satın almaz! Bakan **Unakıtan**, SEKA kağıt fabrikasındaki makinelerden birinin 70 yıllık, diğerinin 45 yıllık olduğunu söyledi. Oysa, karton piyasasının yüzde 70'ine hakim olan Kartonsan'ın makinelerinden biri 59 yaşında! Makinanın yaşlı olması ekonomik ömrünü tamamladığı anlamına gelmez. O makinaya gerekli yatırımı yaparsanız makine çalışmaya devam eder. Bundan önce de, eski denilerek özel sektöre satılan SEKA makinelerinden biri Adana'da, diğeri Ankara'da üretime devam ediyor! Aslanlar gibi!

Hükümete bağlı Özelleştirme İdaresi'nin Ankara 9. İdare Mahkemesi'ne gönderdiği savunma hayli ilginç. Özelleştirme İdaresi'nin SEKA'yı kapatma nedenlerini açıkladığı savunmada; SEKA'nın;

1- İzmit'te kanser olaylarını hızla arttırdığı,
2- Kuruluşun sürekli zarar ettiği,
3- SEKA'nın İzmit'te trafik sorunu yarattığı gösteriliyor! El insaf!

SEKA çapındaki hangi özel sektör kuruluşuna, yeterli filtreleme teknolojisi yok diye kapatma kararı verilmiş? Hangi kamu kuruluşu efektif yönetilmiş de zarar etmiş? Trafik sorununu çözmemiş karayolları, belediye, emniyet trafik de mi kapatılmalı? Hadi canım, siz de!

TÜKODER Başkanı Mehmet Sevim öldü!

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu'nun ve Türkiye Sosyal Forumu'nun kurucu üyesi ve önemli bileşeni olan TÜKODER'in (Tüketiciyi Koruma Derneği) Genel Başkanı Mehmet Sevim, mücadele ile dolu bir ömrün hedeflerini, geride kalan arkadaşlarına bırakarak, 10 Şubat sabahı yaşama veda etti. Vücudunu saran kanser illetine daha fazla direnmeden aramızdan ayrıldı. 1954 yılında Elbistan-Kahramanmaraş'ta doğan Sevim, DİSK Gıda-İş Sendikası Ankara Bölge Temsilciliği, Halk Tüketim Kooperatifleri Birliği (Halk-Koop) Genel Başkanlığı, Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu üyeliği ve Genel Başkan Vekilliği gibi görevleri üstlendikten sonra, Tüketici Dernekleri Federasyonu -TÜDEF'de kurucu üye olarak yer aldı ve halen TÜDEF Genel Başkan Yardımcılığı görevini sürdürmekteydi. Yurttaş hakları mücadelesinin gönüllü neferi Mehmet arkadaşı, emeğiyle yaşattığı TÜKODER Yönetim Kurulu'nun sözleriyle uğurluyoruz:

"Aclar içerisinde kıvrandığı anlarda bile TÜKODER'in geleceği için plân ve projeler üreten... Doğrulamadığı hasta yatağında, sabırsız, telaşlı, atak... Çalıştı... Çalıştı... Uzanmadan çalıştı... Sanki hiç ölmeyecekmişcesine... Mehmet Sevim öldü! "Yoldaş" Sevim öldü!.."

Savcı savaşı mı savunuyor?

Tüzüğünde anadilde eğitimi savunduğu için bir kapatma davasıyla karşı karşıya bulunan Eğitim-Sen'e şimdi de barışı desteklediği için bir soruşturma açıldı.

Kapatma davasını

protesto için daha önce Ankara Güvenpark'ta oturma eylemi yapan Eğitim-Senliler burada kurdukları serbest kürsüde ziyaretçilerin görüşlerini açıklamasına izin vermişlerdi. Kürsüye gelen Barış

Anneleri'nin mücadelesini desteklediklerini açıklayan altı Eğitim-Sen yöneticisine Ankara Başsavcılığı TCK 312/2'den soruşturma başlattı.

Sendikanın Genel Başkanı Alaattin Dinçer savcılığa

ifade vermeye yakasında 'Barış' yazan bir kokartla gideceğini açıklayarak "Barışı savunmanın neresi suç? Her zaman, yalnız Türkiye'de değil tüm dünyadaki barış istemlerine destek vereceğiz!" dedi.

Condoleezza Rice niye geldi?

Dış İşleri Bakanı olarak yaptığı ilk geziye Türkiye'yi de alan **Condoleezza Rice** basının bir çok köşe yazarına göre Türk hükümetinden Türkiye'deki Amerikan düşmanlığına son vermesini istemek için gelmiş. Türk Dış İşleri Bakanı **Abdullah Gül** ise **Rice**'dan Hollywood'un Türkiye aleyhinde filmler yapmamasını istemiş!

Rice'in niye Türkiye'ye geldiği açık. AKP hükümeti üzerinde Kuzey Irak'a müdahale için bir baskı var. Bu pek olası

değil ama gene de ABD böyle bir olasılığın olmasını bütünüyle engellemek istiyor. Irak'ta sahip olduğu tüm sorunların ortasında bir de Kuzey Irak'a müdahale eden Türkiye çok can sıkıcı bir gelişme olur ABD için. İşte **Rice** esas olarak bu olasılığı bertaraf etmek için geldi. Öte yandan **Rice** Kongra Gel'e karşı da savaşmaya-caklarını ama siyasi baskı yapacaklarını ifade etti. **Rice** aynı zamanda Türkiye'ye de aynı konuda siyasi baskı yaptı.

Bugün İran ve Suriye'ye gözlerini dikmiş olan ABD'nin Türkiye'nin yaratacağı bir yeni soruna hiç ihtiyacı yok. Bu nedenle elindeki tüm silahlarla (AB, IMF, Dünya Bankası, kredi, yatırım gibi) ABD Türkiye'yi yatıştırılmaya çalışmakta.

Rice diğer yandan da gelecekteki saldırıları için Türkiye'yi nötralize etmeye de çalışıyor. İran'a, Suriye'ye saldırı karşısında Türkiye'nin uslu uslu oturması, ses çıkarmaması isteniyor. AKP

hükümetinin ise ses çıkarabilecek yeteneği hemen hemen yok.

Türkiye'de yaşayanların Amerika için ne düşündüğü ise Bush'un umurunda değil.

TOPLANTI

26 Şubat Cumartesi
saat: 16.00

Tartışıyoruz

AB VE TÜRKİYE

Saruhan Oluç (ÖDP)

Doğan Tarkan (DSİP)

Büyükparmakkapı Sk, Hayat Apt, Kat:4, Beyoğlu
0212-244 39 04

BAŞYAZI

Emeğin sesinin
inşası daha da
acil bir görev

3 Kasım seçimleri öncesinde Türkiye'de sosyalistler için son derece önemli bir koşul oluşmuştu. DSP-MHP-ANAP koalisyonu yaşanan büyük krizlerin, üstü örtülemeyen skandalların, hortumlamaların sonucu çökmüştü ve bütün toplum yeni bir alternatif arayışı içindeydi.

O dönemde solun en geniş birliği sağlanabilseydi önemli bir alternatif ortaya çıkabilirdi.

Ne var ki bu sağlanamadı. Önemli bir fırsat kaçtı. Büyük emekçi yığınların önüne kısır bir sol birlik çıktı. Bu koşullarda AKP ve popülist söylemi ile Genç Parti büyük sıçramalar yaptılar.

3 Kasım seçimlerinde çok sayıda sol seçmen için çaresizce oy verdikleri diğer seçenek ise CHP'idi.

Bugün Genç Parti yok, CHP ise bütünüyle iflas etmiş durumda. CHP'nin iflas etmiş olması sosyalistler için yeni bir durum değil ama CHP'ye oy vermiş olan büyük yığınlar için daha önce durum bu denli net değildi.

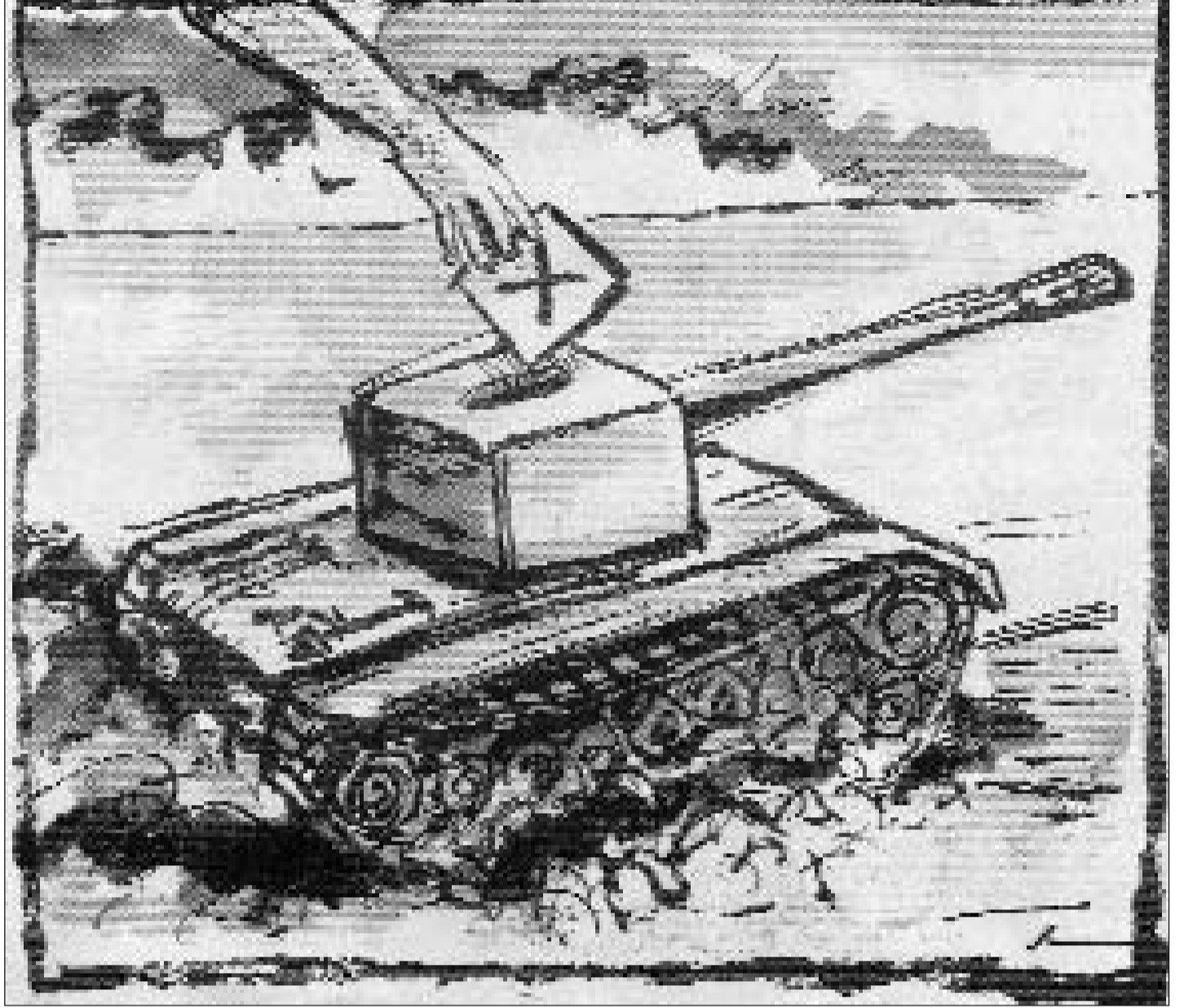
Şimdi hızla yerine getirilmesi gereken bir görevle karşı karşıyayız. Solun yeni bir kitlesel sese ihtiyacı var. Ancak bu eski biçimlerin bir kez daha denenmesi ile gerçekleşemez. Yapılması gereken yepyeni bir örgütlenmenin inşasıdır.

Uluslararası hareketle yanyana olan, işçi emekçi taleplerini sonuna kadar destekleyen, ABD hegemonyasına karşı çıkan, yeni liberal politikalara hayatın her alanında cevap veren, gençleri öne çıkaran bir yeni sese ihtiyaç var.

Böylesi bir yeni örgütlenmeyi gerçekleştiremediğimiz takdirde önümüzdeki dönemde solun bir bütün olarak gerilemesi devam edecektir.

Emeğin sesi olacak bu adım sadece bir grup sosyalisti değil, fabrikalarda ki ve işyerlerindeki işçileri, öğrencileri harekete geçirmelidir. Protesto etmek için değil, kazanmak için mücadele etmelidir.

Tüm emek örgütlerini bir araya getirmelidir ve onların politik sesi olabilmeyi onların desteği ile başarmalıdır.

Kerkük kimin toprağı?

Doğan TARKAN

Türk milliyetçiliği Kerkük'ü Türk toprağı olarak görüyor. Bunun nedeni burada bir miktar Türkmen'in yaşaması. Çeşitli iddialara göre soydaş olarak kabul edilen Türkmenler Kerkük'de yüzde 30'a varan bir nüfusa sahipler.

En koyu Türk milliyetçisi dahi bu oranı daha fazla arttıramıyor. Öte yandan Kerkük'ün en büyük etnik grubu Kürtler. (Türkiye'deki eski bazı iddialara göre onlar da "soydaş".)

Bu durumda Kerkük açık ki Türk toprağı değil. Oysa Türkiye'de öyle bir hava yaratılmakta ki sanki Kerkük aslında Türkiye'nin bir parçası olmalı.

Son zamanlarda çıkarılan bazı haberlere göre Atatürk **İsmet İnönü**'ye "Kerkük'ü alın" demiş. (Böyle bir şey söyleyip söylemediği bir yana neden bu zor işi **İnönü**'ye yıktığı ayrı bir konu.)

Kerkük Türkiye sınırında dahi değil. Sınırdan 200 kilometre daha içerde. Yani, Kerkük'ü almak aslında bütün Kuzey Irak'ı işgal etmek, bir başka deyişle Irak'ın Kürt bölgesini işgal etmek demek.

Yayılmacı Türk milliyetçiliği gözü dönmüş bir biçimde bunu istiyor. Ne var ki Kerkük'ün Kürt, Türk ya da Irak toprağı olmasının yanı sıra asıl önemi zengin bir petrol bölgesi olması. Bu petrol bölgesinin önemi petrolün çok kolay, dolayısıyla ucuza çıkarılması. Bu nedenle emperyalistler için de Kerkük her şeyden önce BP, Exxon gibi petrol şirketlerinin.

ABD'nin Irak'a saldırısı sırasında Irak Kürtleri ABD'nin yanında tutum aldı. KDP ve KYB böylelikle bölgenin

geleceğini güvence altına aldıklarını düşünüyorlar. Ne var ki bu tutumları ile KDP ve KYB gelecekte Irak Arapları ile çatışmayı da garanti altına almış durumdadır.

Direnişin bugün Irak'da ulaştığı boyut Irak halkının çoğunluğunun ABD'ye karşı olduğunu yoruma gerek bırakmayacak bir açıklıkla gösteriyor.

Ancak Irak Kürt liderliği şimdilik bütün bunları düşünmüyor. "Ne koparsak kârdır" diye bakıyor ve zaman zaman bağımsızlıktan, federeasyondan bahsederken zaman zaman da Irak Devlet Başkanlığı'nı istiyor.

Aslında bu isteği yeni Irak'ta Kürtlerin kurucu olması.

Ne var ki Irak'ın bu "yeniden" kuruluşunun hiçbir meşruiyeti yok. Tek dayanağı ABD işgali. Amerikan ordusunun baskısı ve zorbalığı. Açık ki direniş eninde sonunda Amerikan işgalini kırarak. İşgalci pılsını pırtısını toplayarak Irak'tan ayrılacak. İşte o vakit Kürt hareketi için zor günler başlayabilir.

Türk milliyetçileri şimdilik bu konularda düşünmüyorlar. Onlar asıl olarak neden tezkereyi 1 Mart'ta reddettik ve ABD'nin yanında savaşa girmedik. Girsedydik şimdi Kerkük bizim olurdu diye düşünüyorlar. Oysa bu hiç bir biçimde mümkün olmayan bir rüya.

Dünya hegemonyasına soyunan ABD hiçbir biçimde Kerkük'ü, yani, petrolü Türkiye'ye bırakmaz. Kerkük petrolü Türkiye için çok büyük bir lokma.

Kerkük'le bağlantılı ikinci sorun ise bölgedeki Kongra Gel güçleri. Irak'ta meşru olan bu siyasi akımın varlığı Türkiye'yi rahatsız etmekte ve ikide

bir yetkili ya da yetkisiz bir kişi Türkiye'nin Kuzey Irak'a girerek bu işi bitirmesi gerektiğini ifade ediyor.

Yukarıda anlatılan nedenlerden dolayı Türkiye veya başka bir gücün bugün ABD'nin izni olmadan Kuzey Irak'a girmesi mümkün değildir. ABD'nin ise kendi varlığının yanı sıra bir başka gücün Irak'a girmesine izin vermeye hiç niyeti yok. Geçen sene bölgede dolaşan bir grup Türk askerinin başlarına çuval geçirilerek göz altına alınmaları bunun en iyi göstergesidir.

Böylesi tehditler hükümetten ya da yetkili ağızlardan geldiğinde içe dönük bir propagandadır. Köşe yazarı, muhalefet partisi liderlerinden geldiğinde ise prim toplama çabasıdır.

Bir de ABD'nin Kongra Gel'e karşı operasyon yapması iddiaları var. Bu konuda kesin konuşmak zor. Ancak direnişle başı ciddi ölçüde dertte olan ABD ordusunun bir de Kongra Gel ile çatışacağını düşünmek çok mümkün değil.

Bugün Türkiye için çözüm her türlü yayılmacı siyaseti bir yana bırakarak Kürt sorununu içerde ve dışarda barışçı, siyasi yollarla çözmektir.

Diyarbakır Belediye Başkanı'nın Başbakan'a önerisi bu açıdan yerindedir. Başbakan Diyarbakır'a giderek barış çağrısı yapabilir. Bu doğrultuda adımlar atılacağını anlatabilir.

Milliyetçiler biraz homurdanacak, etkili, yetkili çevreler biraz söylenecektir ama Türkiye'de yaşayanların çoğunluğu bu barış çağrısına destek verecektir.

Dünyayla birlikte yoksullaşyoruz

'Turşuyu kaynatıp çorba yaptım'

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı **Abdullah Şener** geçenlerde Devlet İstatistik Enstitüsü (DİE) verilerine dayanarak basına bir açıklama yaptı. Buna göre 2002 yılı itibarıyla Türkiye nüfusunun % 30'u (yaklaşık 21 milyon insan) yoksulluk sınırı altında yaşıyor. Ayrıca bir milyon kişi 'gıda yoksunu', yani tamamen aç! Üstelik DİE'nin açıkladığı yoksulluk sınırları sendikaların verdiği rakamların neredeyse üçte biri kadar.

Türkiye genelinde 931 adet Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı bulunuyor. Bunlar, 21 milyonu bulan yoksulluk sınırı altında yaşayan insanın yalnızca 6.3 milyonuna bazı maddi yardımlarda bulunabiliyor. Bu yardımın miktarı 2002 yılında kişi başına yıllık 96 milyon TL, 2003'te 103 milyon TL, 2004'te 168 milyon TL. Yani geçen yıl, bu vakıflar kişi başına günde 46 yeni kuruş yardımında bulunmuşlar. Eğer tüm yoksullara yardım etmeye kalksalar 46 kuruşu 3.5'e bölmeleri gerekecekti ki bu da kişi başı 13 kuruş ederdi. Yani kimse verilen yardımla bakkala gidip 'yarım ekmeğe versene' bile diyemezdi. Çünkü yarım ekmeğe 15 kuruş. İstanbul'da vapurla bir yakadan diğerine geçmek için verilen yardımı 9 gün biriktirmesi gerekirdi. Geri dönmek için de bir 9 gün daha!

Hükümet bize ekonomik başarılarını anlatırsun, devlet kurumlarının verdiği resmi rakamlara göre bile Türkiye'de yoksulluk dayanılmaz boyutlara varmış durumda. Bir yanda toplam gelirin yarısına el koyan en zengin yüzde yirmilik kesim ve milyon dolarlık transfer ücreti alan futbolcu, 'sanatçı', 'enkürmen', 'şovmen, manken ve benzerleri, diğer yanda toplam gelirin yalnızca yüzde altısından yararlanan en yoksul yüzde yirmilik nüfus.

Bakanın verdiği rakamları baş sayfadan ve manşetten veren **Radikal** gazetesinin (4 Şubat 2005) röportaj yaptığı yoksullardan birinin söyledikleri bu yazının başlığı. Tek göz bir 'ev'de yaşayan ailenin annesi içme suyunu üç ayda bir gelen tankerden sağlayabildiklerini, ısınmamaya artık alıştıklarını, yağmura sevindiklerini, çünkü yağmur yağınca evin önündeki kovaların dolduğunu da söylüyor. Bu suyla çamaşır, bulaşık (çıkarsa tabii), banyo gibi temel ihtiyaçlarını giderdiklerini anlatıyor.

Bu manzaralar geçtiğimiz yılın sonunda Tsunami ve deprem felaketiyle yıkılan yoksul ülke insanların yaşadığından hiç de farklı değil. Dünyanın üçte biri de yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Tıpkı Türkiye gibi... Çünkü içinde yaşadığımız (sandığımız) sistem yaratılan tüm zenginlikleri az sayıda

zenginin elinde toplamak üzerine kurulu. Çünkü dünyayı babalarının çiftliği gibi gören birkaç bin zengin, dünyanın hiçbir yerinde ayırım yapmaksızın, yoksulların sırtından büyük

bir lüks içinde yaşıyor. Büyük çokuluslu şirketlerin her yıl yalnızca reklama ayırdıkları paralarla bile kıtalar dolusu yoksul insanın karnı doyabilir, sağlık ve barınma sorunları

çözülebilir, temiz içme suyuna kavuşabilirler, çocuklar okula gönderilebilir. Ya da silahlanma harcamalarında yalnızca kısıntıyla gidilse bu sorunlar ortadan kalkar.S

Yoksul dünya

- 54 ülke şu an 1990'a göre daha yoksul. Bunların 20'si Sahra altı Afrika'da, 17'si Doğu Avrupa ve üçüncü dünya ülkelerinde.
- 3 milyon insan geçen yıl dünyada AIDS'den öldü. Bunun iki milyonu Sahraaltı Afrika'da.
- 21 ülkenin nüfusu 1990 yılından daha aç.
- 100 milyon dolar en yoksul ülkelerin günlük dış borç ödemesi. Örneğin Endonezya'nın 2004'te yaptığı borç ödemesi sağlığa yaptığı harcamanın 10, barınmaya yaptığı harcamanın 33 katı.
- 587 kişinin kişisel serveti bir milyar doları aşıyor. 2003'te bu sayı 476 idi.
- 3=48 dünyanın en zengin üç kişisinin serveti, en yoksul 48 ülkenin toplam gelirinden fazla.
- 1 dolar günlük gelire yaşamaya çalışan bir milyar, 2 dolar gelire yaşamaya çalışan iki milyar insan var.
- 10 milyon çocuk her yıl tedavisi kolay hastalıklardan ve yoksulluktan ölüyor. En çok çocuk ölümünün yaşandığı 20 ülkeden 19'u Afrika'da, diğeri ise Afganistan.
- 1 milyar insan teneke, karton vb. malzemeden ürettikleri 'barınak'larda yaşıyor. 30 yıl içinde bu sayı iki milyara çıkacak.
- 170 en yoksul ülkenin toplam yıllık gelirine eşit serveti birkaç yüz zengin elinde tutuyor.
- 300 milyar dolar Tsunami'nin vurduğu beş ülkenin dış borçları toplamı. Yıllık ödemeleri 32 milyar dolar. Yapılan yardımlardan onlarca kat fazla.
- 3 bin 450 milyar dolar en yoksul ülkelerin en zenginlere 1982'den beri ödedikleri dış borç miktarı.

Nüfusun gelirden aldığı pay (%)

Birinci 20 (en yoksul)	6.0
İkinci 20	10.4
Üçüncü 20	14.5
Dördüncü 20	20.9
Beşinci 20 (en zengin)	48.3

AKP hükümeti, aslında pek çok başka hükümetten farksız olarak, çalışanlar, işsizler veya yoksullar sözkonusu olduğunda söylediğinin tam tersini uyguluyor. İşte buna gündemdeki iki kısa örnek.

Grev hakkını veririm, çalışma hakkını alırım!

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Uzmanlar Komitesi'nce hazırlanan raporda, Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları ile polislerin dışında kalan tüm memurlara sendikaya üye olabilmeleri ve grev hakkı verilmesi istenmişti. AB müzakerelerinin de önemli kalemlerinden biri olacak

AKLA KARA

"memura grev hakkı" için hükümet düğmeye bastı. Çalışma Bakanı Murat Başesgioğlu, bu konudaki hazırlıkların Personel Rejimi Kanunu ile birlikte ele alındığını açıkladı.

Hükümetin hazırlığını yaptığı Personel Rejimi Kanunu tasarısında, Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları ile polisler, bir de yargı mensuplarının dışında kalan kamu çalışanlarının "memur" statüsünden çıkarılarak "sözleşmeli personel" statüsünde çalıştırılması öngörülmüştü. Böylece AKP ILO'nun önerisini yerine getirmiş oluyor. Bir farkla. Grev hakkına sahip

olacak kimseyi bırakmadan! Domatesin suçu ne?

Geçtiğimiz ay TAGEM'de (Tarımsal Araştırma Genel Müdürlüğü), sessiz sedasız bir toplantı yapıldı. Toplantıya GDO (Genetiği Değiştirilmiş Organizma) yanlısı "akademisyenler"le gdo'lu ürün ithalatçısı ve üreticisi şirketlerin sözcüleri katıldı. Dünya GDO pazarının çoğuna hakim olan ve Amerikan Senatosu içinde dahi ortakları bulunan Monsanto şirketinin bir temsilcisi de herhalde "geçerken uğramıştı". Edinilen bilgiye göre toplantıda Ulusal Biyogüvenlik Kanun Taslağı çerçevesinde GDO'lu tarım ürünleri için Türkiye pazarının

genişletilmesi ve gerekli hukuki düzenlemeler tartışıldı. Oysa henüz hafızalarda, Tarım Bakanı Sami Güçlü GDO'ya Hayır Platformu'nun "Canavar Domates" kampanyasına neredeyse destek veren açıklamalar yapmış, Türkiye'ye GDO'lu ürün sokulmayacağı ve ürün analizleri yapacak laboratuvarlar kurulacağı konusunda Platform'a ve kamuoyuna söz vermişti. TAGEM'deki toplantıya GDO karşıtı akademisyenlerin ve Platform temsilcilerinin çağırılmaması, dahası Monsanto'nun "Ulusal" Biyogüvenlik konusundaki bir tartışmaya dahil edilmemesi, hükümetin kime hizmet etmek istediğinin de en güzel kanıtı.

Kapitalizmin suç dosyası

Zorla fahişelik

'Sosyal Avrupa'nın en sosyal devletlerinden Almanya'da basına da yansıyan bir kapitalizm suçu: daha önce fahişelik yapmasını teklif ettiği bir kadın teklifi kabul etmeyince İş ve İşçi Bulma Kurumu işsizlik parasını kesti. Almanya'nın sosyal güvenlik yasasına göre işsizlere bir süre işsizlik aylığı ödeniyor. Ancak 55 yaşın altındaki kadımlar devletten bir yıldan fazla işsizlik aylığı aldıklarında, kendilerine sunulan herhangi bir işi kabul etmek zorundalar. Daha önce garsonluk yapan 25 yaşındaki bu kadına da kuruma başvuran genelevlerden biri önerilmişti.

Teneffüs bitti, haydi işbaşına!

Türkiye'de çeşitli bölgelerde yapılan bir araştırmaya göre, ilköğretim öğrencilerinin %23'ü ders çıkışında ve tatillerde aile bütçelerine katkı için, marangozluk, seyyar satıcılık, otomobil tamirciliği, tornacılık gibi işlerde çalışıyor. Yani okula gidebilen her dört çocuktan biri ödevlerini yapmak yerine, çalışmak zorunda. Yoksul semtlerde bu oran %45'e kadar çıkıyor.

Hayırlı kardeş Ergezen

İzmir'de üç yıldır 20 bin ortaöğretim öğrencisine yönelik uygulanmakta olan bir seviye tespit sınavı var. Bu sınavı bu yıl üstlenen şirket 150 milyar TL. kar elde etti. Ancak ihale, altı şirket arasından nedense (!), en düşük fiyatı verene değil de, Bayındırlık ve İskan Bakanı Zeki Ergezen'in kardeşine ait Sarakusta adlı şirkete verildi. İl Millî Eğitim Müdürlüğü daha önce "Sınav organizasyonunun altından kalkamıyoruz" açıklamasını yapmıştı.

Kapitalizmin suç dosyası için önerilerinizi yollayın

KESK'te değişim isteği

KESK'e bağlı sendikaların genel kurullarında bugüne dek yaşananlar ikili bir gerçeği ortaya koyuyor. Bunlardan ilki değişim arzusudur. Çeşitli genel kurulların delegasyonlarına bakıldığında, eskisinden farklı olarak, daha genç, daha dinamik ve daha çok "bağımsız" delegenin varlığından rahatlıkla söz edilebilir. İşyerlerinden gelen, işyerlerinde yaşadıkları sorunlara çözüm üreten

bir sendika isteyen bu insanlar dönüşümün temel dinamiği olabilir. Uzun süredir dile getirmediğimiz, "sendika gibi sendika" talebini paylaşan, sendikaların içindeki siyasi odaklarla hayli gevşek bağları bulunan bu delegelerin karşısında, seçenek olarak, ne yazık ki yine eski siyasilere, değişim ihtiyacına yanıt üretemeyecek olan "grupların" ve onların, terbiyeli bir ifadeyle "garip" ittifak listeleri vardı. Sanki

KESK'teki âtılığın, durağanlığın sorumlusu onlar değilmişcesine, övündükleri listelerle çıktılar delegelerin karşısına ve aslında değişen hiçbir şey olmadı.

Yeni odak ihtiyacı

Sendikaların genel kurullarında mücadele programlarının tartışılmasını bekleyen onca delege havalı kırıklığına uğradı. Personel Rejimi Yasa Tasarısı'yla, öğretmen-

lerin yaz aylarında girmek zorunda kalacağı "uzman öğretmenlik" sınavıyla ilgili tartışmalar yoktu kongre salonlarında. Dolayısıyla, Eğitim-Sen ve KESK'te mücadeleciler, emekçilerin gündelik sorunlarını mücadelesinin merkezine alan bir politik odak ihtiyacı yakıcı bir sorun haline geldi. Böyle bir odağı yaratmak devrimci sosyalistlerin acil görevleri arasına girdi.

Taleplerimiz

- 1- İşyeri sorunlarını merkezi sorun saymak,
- 2- Her yerelde bir şube açmak,
- 3- Yöneticilerin bir dönemden fazla seçilmelerini önleyecek bir tüzük düzenlemesi,
- 4- Her üyeye, genel merkez üyeliklerini belirlemeye kadar oy hakkı!
- Her işyerine bir sandık! Genel oy hakkı!
- 5- Siyasi grupların hiçbirinin dışlanmadığı, demokratik bir sendika!

Eylem değil listeler

Eğitim-Sen İstanbul 4 No'lu Şube'nin kongresi 12 Şubat'ta yapıldı. 16 Şubat Emek Platformu eylemi kararına, Eğitim-Sen hakkında dava açılmasına, reform yasaının çıkmasına, savaş, AB gibi gündemlerin olmasına rağmen politik tartışmaların sönük olduğu, hatta hiç yapılmadığı bir kongre daha geçirildi. Kürsüden geçmiş dönem değerlendirmesi yapılırken herkes önündeki "anahtar" listelerle uğraşıyordu. İleriye dönük, politik tartışmaları içeren, sendikaların bundan sonra ne yapması gerektiğine dair değil, hangi örgütün temsilcilerinin yönetime girmesi gerektiğine dair bir tartışma vardı. Tabiri caizse listeler uçuyordu.

Emek Platformu eylemlerine ilişkin soru sormaya çalıştığım birkaç kişi ya sorumu geçiştirdi ya da biraz üsteleince; "bu eylemden birşey çıkmaz, zaten Emek Platformu da dağıldı biliyorsun" diye cevap verdi.

Sorun sendikalara bakış açısıyla ilgili. Bu kongre, KESK politik partilerin birliği gibi davranmaktan vazgeçip, işyerlerinde örgütlü gerçek bir sendika olarak kendini örgütlediği sürece yaşanan sorunların aşılmasının mümkün olmayacağını bir kere daha gösterdi.

Hale GÜÇYETMEZ

Demokratik bir sendika hareketi gerekli

F. ALOĞLU

KESK Genel Kurul'a hazırlanıyor. Şube kongreleri toplanıyor. Yakında Genel Merkez kongreleri yapılacak. 12 Mayıs'ta da KESK Genel Kurulu toplanıyor.

KESK hala işçi sınıfı hareketinin en önemli örgütü durumunda. Çünkü Türkiye'ye dayatılan yeni liberal politikaların sivri ucu hala kamu hizmetlerine dönük. Bu nedenle kamu emekçileri mücadele etmek, sahip olduklarını korumak zorunda.

Geçtiğimiz 15 yıl kamu emekçileri son derece önemli bir mücadele sürdürdü. Yasal bir kazanım elde edilemedi ama hareket bir dizi meşru kazanım elde etti.

Sendika hakkı yasallaşmadan kamu emekçileri sendika kurma hakkını mücadele ederek elde etmişlerdi. Grev hakkı hala yasallaşmadı ama KESK'e bağlı sendikalar fiili olarak gerçekleştirdikleri eylemlerle grevi meşru bir hak haline getirmişlerdi.

Ne var ki sendika, kazanmak için mücadele eder. Hak elde etmek için, üyelerinin yaşam koşullarını düzeltmek, daha iyi hale getirmek için mücadele eder.

Ne yazık ki KESK bunu başaramadı. Bunca yılın mücadelesinin sonucunda KESK elde ettiği meşru kazanımları bile yitirmiş duruma geldi. Çünkü artık üye tabanı KESK'in (artık gelenekleşmiş tlpik

protesto amaçlı) eylemlerine güvenmiyor.

Sayırsız kere genel greve çıkıldı. Katılım zaman zaman milyonu aştı. Sayısız kere Türkiye'nin dört bir yanından toplanılarak Ankara'ya yüründü. Her biri işçi sınıfı hareketi tarihine geçen büyük, anlamlı gösteriler yapıldı.

Ancak bu gösteriler, bu genel grevler bir kazanım olmadan bitti. Hiç biri bir protesto ifadesi olmanın ötesine gidemedi.

Oysa, KESK ve ona bağlı sendikalar fiilen meşru bir biçimde grev yapabilirken diğer yandan da fiilen toplu sözleşmelere başlayabiliyordu. Üyelerin ekmek-peynir sorunları ile ilgilenip bunların düzeltilmesi için mücadele edebiliyordu.

Oysa KESK ekonomik haklar için mücadeleyi hep küçümsedi. İkinci plana attı. Dolayısıyla da harekete geçirebildiği üye sayısı giderek azaldı.

Baştan memurların örgütlenmesi için mücadele eden tek örgüt olarak kamu emekçilerinin yoğun ve aktif desteğine sahip olan KESK ekonomik alanda da kazanımlar elde ederek bu desteği çok daha güçlü hale getirebilirdi. Süreç böyle işlemeyince destek giderek politik bir desteğe dönüştü ve Türk Kamu Sen'e karşı en geniş sol KESK'de kaldı ama kamu çalışanlarının çoğunluğu politik nedenlerle KESK dışında kalmayı tercih etti.

8-10 yıl önce binlerce insanı

harekete geçirebilen KESK şubeleri bugün ancak onlarca insanı, çok zaman daha da azını harekete geçirebilmekte.

O kadar ki toplumun yüzde 85'inin savaşa karşı olduğu bugünkü koşullarda dahi KESK üyelerini savaşa karşı bile harekete geçiremiyor.

KESK için en önemli dönemeç sahte sendika yasaının çıkış süreci oldu. Yıllarca sahte sendika yasasına karşı mücadele etmiş olan KESK yasa önerisi son kez parlamentoya geldiğinde neredeyse direnemedi. Yapılan bir kısım eylemler küçük ve etkisizdi, bir kısmı için ise sembolik bile demek mümkün değil.

Sonunda, en önemli mücadele anı geldiğinde KESK üyelerini ve hatta her zaman harekete geçirdiği sosyalist solu bile harekete geçirmekten aciz bir haldeydi. Bütünüyle iktidarın adımları tarafından belirlenen bir direniş(!) çizgisi sonunda parlamentoda son oylama yapılırken çoğu KESK üyesi bile olmayan 100 kişi ile son direniş(!) yapıldı ve bugünkü "sendikalar yasası" çıktı.

Ya o günden bugüne? KESK grevli-toplu sözleşmeli grev hakkı için mücadele etti mi? Kamu emekçilerine grev hakkının önemini anlatmaya çalıştı mı? İşyerlerine dayalı emek mücadelesi verdi mi? Ne yazık ki bütün bu soruların cevabı olumsuz. Ve sonuçta faşistlerin sadece KESK'in önünü

kesmek için oluşturduğu Türk Kamu Sen MHP'ye yakınlığını daha da arttırarak kamu emekçilerinin çoğunluğunu temsil eder hale geldi.

Bugün, *Evrinsel*, *Birgün* gibi sol günlük gazeteler bile artık Türk Kamu Sen'i haber yapabilmekte. KESK bu gazeteleri çıkaran siyasetlerin elinde meşru kazanımlarını kaybederken Türk Kamu Sen bu siyasetlerin gözünde herhalde meşru hale gelmekte!

Nasıl ki yeni bir sola ihtiyaç varsa KESK'te de aynı şekilde büyük bir yenilenmeye ihtiyaç var. Herşeyden önce KESK içinde demokrasi gerekiyor. Liste savaşlarının yapıldığı kongreler yerine ciddi tartışmaların yapıldığı, kararların alındığı kongreler gerekli.

İşyerlerinde başlayan tartışma süreci bütün KESK'i sarmalı ve KESK Genel Kurulu'na kadar sürmeli.

Bütün üyelere oy hakkı. Şube düzeyinde delege sistemi kalkmalı ve bütün üyelerin oy verme hakkı olduğu kongreler yapılmalı. Şube düzeyinde olduğu kadar genel merkez düzeyinde de seçimler bütün üyelerin oyu ile yapılmalı. Dolayısıyla gerek tartışarak, gerekse oy vererek yüzbinlerce KESK üyesi örgütlerinin geleceğine sahip çıkma, örgütlerini belirleme olanağı bulurlar.

Böyle bir KESK gelişme ve güçlenme olanağına sahip olacaktır.

16 Şubat tartışılmadı

Eğitim Sen İstanbul 6 No'lu şube kongresi 13 Şubat'ta yapıldı.

Katılım diğer sendika kongrelerine göre biraz daha yüksek olmasına rağmen, kısa süre önce kendisine kapatılma davası açılmış, bugünlerde ise bu dava sürecinde yapılan eylemlerden dolayı üyelerine soruşturma açılmış bir sendika için tartışmaların oldukça cansız geçtiği bir kongre oldu.

Kongre'de "AB'ye hayır" denmesi için bir önerge verildi. Önergenin gerekçesi olarak da AB'nin emperyalizmin kurumlarından bir tanesi olduğu ve yurtseverlerin bağımsız Türkiye için AB'ye hayır demesi gerektiği ileri sürüldü. Önerge yurtseverlik vurgusuna karşı çıkıldığı için reddedildi. Fakat binlerce üyeye sahip bir sendika kongresinde beş gün sonra 16 Şubat'ta yapılacak **Emek Platformu** eyleminin nasıl daha büyük olacağını yoğun bir şekilde tartışılmaması ilginçti.

Bu da aslında KESK'in büyümek ve gerçek bir sendika haline gelmek için ne yapması gerektiğini çok iyi bir şekilde gösteriyor.

Avrupa Birliği şirket kuşatması altında

Çokuluslu şirketlerin Brüksel çıkarması

2003 yılında Avrupa Parlamentosu tarafından yayınlanan bir raporda, Brüksel'de lobi faaliyeti sürdürenlerin yüzde 70'inin faaliyetlerini şirket çıkarları adına yürüttüğüne, sadece yüzde 20'sinin sivil toplum kuruluşları (sendikalar, sağlık hizmetleri örgütleri, çevre grupları, vb) ve toplumsal yarar için çalıştığına işaret ediyor. Geriye kalan yüzde 10 ise AB içindeki bölgelerin, kentlerin ve uluslararası kurumların temsilcilerinden oluşuyor.

Hemen her ticari alanda, Avrupa Şişelenmiş Su Soğutucuları Derneği gibi en küçüklerinden, Brüksel'deki bürosunda 140 kişiyi çalıştıran Kimya Sanayi Federasyonu'na kadar, tüm sektörlerden lobi grupları bulunuyor.

Brüksel'de faaliyet sürdüren "halkla ilişkiler" şirketlerinin binden fazla çalışanı var. Bu tür şirketler, parayı bastıran sermaye grupları adına AB bürokrasisi ile doğrudan görüşmeler, stratejik danışma ve bilgi paylaşımı gibi hizmetler veriyor.

Sosyalist İşçi'nin geçtiğimiz sayılarında da belirtildiği gibi, AB'deki karar mekanizmalarının karmaşıklığı ve antidemokratik karakteri, seçimle değil, atamayla gelen bürokratların kimseye hesap verme zorunluluğu olmadan karar alabilme yetkileri, lobi gruplarının

kapalı kapılar ardında diplomatik pazarlıklarla alınan kararları önemli ölçüde etkileyebilmelerini sağlıyor. Brüksel, son yıllarda lobi konusunda başı çeken Washington'u geçerek dünyanın bir numaralı lobi merkezi olma yolunda ilerliyor.

AB'nin merkezinde binden fazla lobi grubu, yüzlerce halkla ilişkiler şirketi, çokuluslu şirketler tarafından finanse edilen onlarca "think-tank" kurumu ve yüzlerce şirketin "AB işleri sorumlusu"

bulunuyor. Avrupa Parlamentosu'nun web sitesinde 5 binden fazla akredite olmuş 'lobici' listeleniyor. Brüksel'de günümüzde büyük çoğunluğu çokuluslu şirketlerin çıkarlarına hizmet eden 15-20 bin arasında profesyonel lobi çalışanı olduğu tahmin ediliyor. Hill & Knowlton gibi tek bir halkla ilişkiler şirketi bile, Brüksel'de sosyal meseleler ve çevre gibi konularda lobi faaliyeti yapan sivil toplum kuruluşlarının toplam çalışanlarından fazla kişiyi çalıştırıyor.

Bu nedenle STK'ların lobi faaliyetlerinin şirketlerin etkisini kırması ve AB kararlarının sosyal olandan yana çıkması pek olası değil.

AB'nin büyük yetkilerle donanmış bürokrasisi şirketlerin ablukası ve etkisi altında.

* Bu sayfanın hazırlanmasında **Corporate Europe Observatory**'nun yayınlarından yararlanıldı.

Militarizm Brüksel'de kamuflajda

Yeni Savunma Ajandası (NDA), Brüksel'de silah şirketlerinin lobi faaliyetlerini yürütüyor, bağış karşılığı, istenilen içerikte raporlar yayınlıyor ve diğer halkla ilişkiler işlerini yürütüyor. Müşteri tarafından verilerek istenen mesajı içeren bir rapor veya açık bir toplantının fiyatı 15 bin ile 30 bin euro arasında değişiyor.

Silah şirketleri açısından kendi çıkarlarını doğrudan gündeme getirmek yerine, bu işi dikkat çekmeden halletmeleri önemli bir avantaj sağlıyor. Diğer tüm sanayiciler gibi, silah şirketleri de AB'nin rekabetçi politikalar yürütmesi konusunu, özellikle savunma harcamalarının artırılması beklentisi nedeniyle önemsiyor. AB'nin günümüzdeki savunma harcamaları ortalama GSMH'nin yüzde 3'ü dolayında. ABD'nin harcaması GSMH'sinin yüzde 6'sına varan harcaması karşısında oldukça düşük. Silah şirketleri bu durumu rekabet güçlerinin önündeki en büyük engel olarak gösteriyor!

NDA, hem Brüksel'deki NATO sekreterliğiyle, hem de Avrupa Komisyonu'nun askeri araştırmalarıyla ilgili kuruluşlarıyla yakın ilişki içinde. Brüksel'de bir çok silah lobisi bulunuyor. Bunlar arasında en önemlileri Avrupa Havaçılık Sanayi Derneği ve Avrupa Savunma Sanayileri Grubu sayılabilir.

Biyoteknoloji şirketleri bastırıyor

Brüksel'de biyoteknoloji konusunda lobi yapan en büyük iki grup, tüm biyoteknoloji sektörünü temsil eden EuropaBio ve Avrupa Tohum Derneği. En büyük dört biyoteknoloji şirketi olan Monsanto, Syngenta, Pioneer (DuPont) ve Bayer bu her iki grubun da üyesi, ancak aynı zamanda Brüksel'de kendi lobi büroları var.

1998 yılında biyoteknoloji şirketleri, Avrupa'nın gördüğü en pahalı ve en çıkarıcı lobi kampanyasının ardından, genler, hücreler, hayvanlar, bitkiler, insan vücudunun parçaları ve insan embriyosu üzerinde patent hakları tanıyan AB Yaşam Patent Direktifi'ni geçirmeyi başardı. Ancak bunu izleyen yıllarda bu şirketler, GDO'lu (Genleriyle Oynanmış) ürünler konusunda tüketicilerin verdiği mücadeleler sonucu, istedikleri ölçüde hızlı adım atamadı. Son yıllarda Avrupa Komisyonu, biyoteknolojiler konusunda oldukça destekleyici bir tavır içinde olmasına karşın, ulusal hükümetler, tüketicilerin tepkisinden çekinerek yeni biyoteknolojik ürünler konusunda daha temkinli adımlar attı.

O günden bu yana biyoteknoloji şirketleriyle çevrecileri karşı karşıya getiren bir çok önemli mücadele yürütüldü. Ancak, AB'nin "bir arada var oluş" (organik ürünlerle GDO'lu ürünlerin bir arada, yan yana var oluşu) konseptiyle, GDO'lu ürünlere izin veren yeni uygulamalar gündeme geldi. Daha önce GDO'lu ürünlerin üretimi ve dışalımını konusunda direnen AB, etiketlenmesi koşuluyla tüketimi konusunda, şirketlerin lehine geri adım attı.

Sermaye: 1 İnsanlık: 0

AB'nin ekonomi-politikasının rekabeti temel alması için iki dev lobi grubu kıyasıya mücadele etti. 2000 yılında "Lizbon Stratejisi" adıyla rekabeti AB'nin resmi ekonomi-politikası haline getirmede önemli rol oynayan bu gruplardan biri Türkiye'den TİSK ve TUSİAD'ın da üyesi olduğu Avrupa Sanayici ve İşverenler Konfederasyonları ve diğeri de Avrupa Sanayicileri Birliği. O günden bu yana bu iki kuruluş rekabetin AB ülkelerinin gündeminden düşmemesi için elinden geleni yapıyor.

Bu durum, ekonomik rekabetin önünde bir engel olarak görülen Kyoto Protokolü ve sağlık gibi konularda geri adım atılması anlamına geliyor. Avrupa Komisyonu'nun yeni başkanı José

Manuel Barroso, başkanlığı döneminde önceliğin Lizbon'da karara bağlanan rekabet gücünün artırılması olduğunu açıkladı.

Şaşırtıcı, ama gerçek: AB'de satılan tüm kimyasalların yüzde 99'u herhangi bir çevre veya sağlık denetiminden geçmiyor. Avrupa Komisyonu 1999 yılında tüm kimyasalların denetimine yönelik uygulamalar önerdi. Ancak kimya sanayicileri buna şiddetle karşı çıktı.

Avrupa Kimya Sanayicileri Derneği (CEFIC), önerinin yumuşatılması ve geciktirilmesi için milyonlarca euro'luk lobi faaliyeti yürüttü. Bu kampanya ABD'li kimya sanayicileri ve Bush yönetimi tarafından da desteklendi. Colin Powell doğrudan devreye

girerek, bir çok AB hükümeti üzerinde baskı yaptı. CEFIC, BASF'ın liderliğinde rekabet koşullarını ileri sürerek, öneriyi karşı duruşunu daha da sertleştirdi. Kimyasalların denetiminin, 2010 yılına kadar ulaşılması hedeflenen Lizbon Stratejisi'ndeki rekabetçi koşulları zedeleyeceği ileri sürüldü.

İnsan sağlığını hiçe sayan tüm bu baskılar sonucu, 2003 yılı sonunda gözden geçirilerek yeniden gündeme alınan denetim önerisi, büyük oranda kimya şirketlerinin istekleri doğrultusunda yumuşatıldı. AB'de henüz kimyasalları denetleyen yasal bir düzenleme yok. Avrupa Parlamentosu'nun önerinin son derece yumuşatılmış halini bu yıl onaylaması bekleniyor.

Bush savaşa doymayacak

Savaşkan başkan George Walker Bush yeni bütçelerinde askeri harcamaları artırmış olmasına rağmen, savaş için ek bütçe talebinde bulundu. Üstelik az buz da değil 81.9 milyar dolar.

Bu paranın beş milyar doları da savaşa destek veren ülkelere dağıtılacak. Yani Bush savaş yanlılarına rüşvet verecek. En kısa zamanda onaylanmasını talep ettiği bütçe onaylanınca ABD'nin Irak savaşı için harcadığı para 300 milyar doları bulmuş olacak.

Kongre'ye sunduğu 2006 bütçesinin toplamı 2.57 trilyon gibi devasa bir rakam. Dünya halklarının özgürlüğü ve refahını düşünmekten geceleri gözüne uyku girmeyen Bush'un Tsunami felaketine ayırdığı para ise 950 milyon.

ABD'nin savaş suçları bitmiyor...

İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün Ocak ayı raporunda, Washington yönetiminin insan haklarını hiçe saydığı, diğer ülkelerin de bunu bahane göstererek hukuku çiğnediği vurgulandı. İnsan Hakları İzleme Örgütü, ABD'nin insan haklarına ilişkin yasaları ihlal ederek dünyaya kötü örnek olduğunu bildirdi. Merkezi New York'ta bulunan örgütün yıllık raporunda Washington'un insan hakları yasalarını çiğneyerek ve bu tutumunu haklı göstermeye çalışarak, bu yasaları küçük düşürdüğüne özel bir bölüm ayrıldı.

Örgütün Irak'taki Ebu Garib cezaevinde ve Küba'daki Guantanamo'da işkence yapılmasına ve tutsaklara karşı zalimce, insanlık dışı ve küçük düşürücü uygulamalara katılan, bu yönde emir veren veya emir yetkisi olan tüm yetkililerin soruşturulması için yaptığı çağrı önemli ve desteklenmeli.

FİLİSTİN

Adalet olmazsa barış da olamaz

Filistin'de barış rüzgarları esiyor. Öyle bir hava var ki sanki çok yakında yarım yüzyıllık Filistin sorunu çözülecek. Ve her şey **Filistin Kurtuluş Örgütü** lideri, Filistin Devlet Başkanı **Yaser Arafat**'ın ölümüne bağlanıyor.

Arafat her zaman emperyalistler için istenmeyen biri oldu. Çünkü, **FKÖ** verdiği mücadele ile bütün Arap dünyasını radikalleştirmekte, emperyalizme karşı duyguları körüklemekteydi.

Gerçekte hem **Arafat**, hem de başında olduğu **Filistin Kurtuluş Örgütü** gösterildiği kadar radikal örgütler değil. **Arafat** istemez aşağıdan gelen baskılar sonucu uzlaşmaz pozisyonlara girmekte fakat diğer yandan bulunduğu her fırsatta da uzlaşmaya çalışmaktaydı.

Filistin Kurtuluş Örgütü'nün tarihi boyunca sayısız kereler gerici Arap rejimleri ile girişilen uzlaşmalar bunun kanıtı. Son olarak ise **Arafat** Lübnan'ı terk ederken aslında Filistin hareketi için bir dönemi kapamaktaydı. **FKÖ**'nün Lübnan'dan çekilmesiyle sürgündeki Filistin halkının direnebilmesi için elinde hiç bir olanak kalmıyordu. Teker teker her yerden dışlanmışlardı.

Lübnan'dan çekilmenin hemen ardından iki süreç iç içe başladı. Bir yandan işgal altındaki topraklarda İntifada başladı, diğer yandan ise **"Oslo Barış Süreci."**

Yakınlarına "Arafat'tan farklı görünmek için takım elbise giyip, kravat takıyoruz" diyen **Mahmut Abbas**'ın hazırladığı **Oslo Barış Anlaşması**'nın binlerce sayfasında tek bir kere bile İsrail işgalinden bahsedilmemekte.

Oysa, Filistin 1948'den başlayarak, giderek büyüyen, genişleyen bir

işgal altında. Siyonist İsrail devleti işgali yaydıkça daha fazla Filistinli topraklarını terk ederek göçmek zorunda kaldı. Sonunda göçmen Filistinli nüfus işgal altındaki bölgelerde yaşayan Filistinli nüfustan daha fazla hale geldi.

Oslo'da işgalden bahsetmeyen **Mahmut Abbas** bu kez de işgalden bahsetmiyor. Bu konuyu sonra konuşuruz diyor. Aynı şekilde Doğu Kudüs'ün Filistin Devleti'nin başkenti olması konusunda da, sayısız Filistin kentinin İsrail işgalinde olması da, Filistinlilere bırakılacak topraklardaki Yahudi yerleşim bölgeleri de, Filistin'i çevreleyen duvar da **Abbas**'ın tek laf etmediği diğer konular.

Arafat'ın ölmesinden sonra Amerikan Yönetimi'nin desteklediği aday olan **Mahmut Abbas** kısacası Oslo Anlaşmasını tekrarlamaya çalışıyor. "Hele bir anlaşalım, gerisi kolay" diyor. Ama neden anlaşılıyor, o belli değil. Ya da daha doğrusu bu anlaşmada Filistinlilerin yararına olan her ne ise, o da ortada yok.

Mahmut Abbas şu anda herşeye rağmen ABD'nin anladığı anlamda bir barışa doğru adımlar atıyor. Ya da öyle bir görüntü var.

Bölgeye gelen ABD'nin yeni Dışişleri Bakanı

Condoleezza Rice "şiddete son verin" dedi. Ama aynı **Rice** İsrail'e "şiddete son verin" demedi. Sanki Filistinliler İsrail'i, işgal etmiş gibi. Sanki Filistin uçakları İsrail kentlerini bombalıyor, Filistin tankları İsrail sokaklarında geziyor gibi sanki Tel Aviv sinegoglarında Filistin bayrağı asılıymış gibi.

Abbas şu anda **Rice**'in dediğini yapıyor. Kendi subaylarına işten el çektiriyor, sınırına Filistinli askerleri yığıyor. Filistinliyi Filistinliye kıydırma hazır olduğunu gösteriyor. Amerikalılar ve Siyonistler mutlu. **Abbas**'ın terörist şiddet karşıtı çabalarına karşı İsrail de "askeri operasyonlarını" durduracağını söylüyor. İkinci İntifada başladığından bu yana 4 bin kişi öldü. 3 bini Filistinli. Bini İsraili.

İsrail düpedüz, aranan 112 Filistinliye suikast gerçekleştirdi. Bu 112 kişiyi öldürürken 500'den çok Filistinli sivil de yaşamlarını kaybetti. Gene de ABD'ye göre İsrail'in bu yaptığı "askeri operasyon"!

Filistin halkı açık ki barış istiyor. Savaşmaktan yorulmuş durumda. 1948'den beri direniyorlar. Tanka karşı, helikopter ve savaş uçağına karşı taşla direniyorlar.

orlar. Yorgun olmaları anlaşılır birşey.

Ancak acaba barış mümkün mü. **Mahmut Abbas**'ın tuttuğu yol barışa götürür mü?

Kudüs'ün başkent olmasından vazgeçilebilir. İşgal altındaki bölgelerdeki Yahudi yerleşim bölgelerinin varlığı kabul edilebilir. Yani daha az toprağa razı olunabilir. Ülkenin her yanının duvarlarla örülmesine de razı olunabilir! Ama ya mülteciler sorunu?

Filistin halkının çoğu Filistin'in dışında. Onların geri dönme hakkı olmadan barış mümkün değil. Onlar geri döndüğünde ise (eğer dönebilirlerse) Filistinlilere verilen bir avuç toprakta yaşamak mümkün değil.

İşte bu nedenle barış diye yutturulmak istenen anlaşmada göçmenler sorununa, İsrail işgaline hiç değinilmiyor.

Filistinli takım elbiseli yeni başkanı **Abbas**, İsrail'in başbakanı **Şaron** ve ABD'den **Bush** kendi aralarında bir anlaşma imzalamaya çalışabilirler. 2. İntifada Filistinlinin Filistinliye silah çekmesi ile durabilir. Ama barış? Asla mümkün olmaz.

Adalet olmadıkça, topraklarından sürülenler geri dönme hakkına sahip olmadıkça Filistin halkı daima direnmek, mücadele etmek zorunda. Koşullar ne denli ağır olursa olsun direnmekten başka çare yok.

Mahmut Abbas ne yaparsa yapsın, aşağıdan gelen baskıyla yüzleşmek zorunda.

Dün de **Arafat** uzlaşmak istiyordu ve adımlar atıyordu ama aşağıdan gelen baskı son anda geri çekilmesine neden oluyordu. Aynen Oslo'da olduğu gibi. **Abbas**'ı bekleyen gelecek de hemen hemen aynı.

Sinan BULUT

Barış süreci Filistinlilere ne getirmişti?

1991'deki 1. Körfez Savaşı bölgede AB'nin ve dolayısıyla İsrail'in gücünü büyük ölçüde arttırdı. Bunun üzerine bazı İsraililer barıştan bahsetmeye başladılar.

Bunun üzerine 1993'den İkinci İntifada'nın başlamasına kadar geçen görüşmeler ve "barış" sürecinde Filistin halkı "barış"ın ne olduğunu gördü. Yaşam eskisinden daha kötü bir hale geldi.

Gayri Safi Milli Hasıla yüzde 35 düştü.

İşgal altındaki bazı bölgelerde işsizlik yüzde 40'a ulaştı.

1987'de kişi başına gelir 1.750 dolar iken bu rakam 1.050'ye düştü. İsrail'de ise kişi başına milli gelir 12 bin dolar!

İsrail hudutları içinde bir milyon Filistinli yaşıyor. Bunlar ikinci sınıf vatandaş durumunda. İsrail'de bir Yahudinin saat ücreti bir Filistinliden yüzde 33 daha fazla.

1940'dan beri İsrail'de hiç bir Arap köyü inşa edilmedi. Oysa sadece 2001 yılında işgal altındaki bölgelerde 22 bin İsrail konutu inşa edildi.

Filistinliler arasındaki çocuk ölümleri yahudilerin iki katı.

Filistin özerk bölgesinin ihracatı İsrail'in ihracatının sadece yirmide biri ve onunda yüzde 94'ü İsrail'e gitmekte.

Sık sık kapatılan sınırlarda Filistin mallarının İsrail'e girmesi engellenirken İsrail malları serbestçe Filistin bölgesine akmakta.

İsrail, kullandığı suyun % 50'sini 1967'de işgal ettiği bölgelerden temin etmekte.

Küresel adalet hareketinin önde gelen aktivistlerinden **Walden Bello** ve hareketin Filipinlerdeki diğer bazı aktivistleri, **Liddy Napcil**, **Etta Rosales** ve **Popoy Lagman** ölüm tehdidi aldılar. **Walden Bello** ve arkadaşları hükümetten ya da sağcı siyasal güçlerden değil, **Filipinler Komünist Partisi** önderliği tarafından tehdit edildiler. Filipinler Komünist Partisi'nin

Walden Bello ölümle tehdit ediliyor

merkez organı **Ang Bayan (Ulus)** hareketin bu önde gelen aktivistlerini karşı devrimci olarak ilan etti. Tehdit edilen aktivistlerden **Popoy Lagman** FKP'nin silahlı örgütü **Halk Ordusu** tarafında öldürüldü.

Filipinler Komünist Partisi yayın organı **Ang Bayan**'a göre **Walden Bello** ve arkadaşları karşı devrimci troçkist ve sosyal demokrat gruplarla ilişki içindedirler! **Küresel Güney'e Bakış** adlı

örgütün yöneticisi olan **Walden Bello** küresel sermayenin, savaş taraftarlarının ve tekellerin küreselleşmesinin önde gelen muhaliflerinden birisidir. Sayısız konferansta, çeşitli sosyal forum toplantılarında ABD'nin Irak'taki

işgaline koşulsuz destek vermektedir. Bello ile birlikte tehdit edilen **Etta Rosales** Filipin Parlamentosu'nun İnsan hakları Komitesi üyesidir.

Uluslararası antikapitalist hareket **Walden Bello** ve arkadaşlarını savunmakta ve **Filipinler Komünist Partisi**'ni şiddetle kınamaktadır. Bugün ihtiyacımız bölünmek değil birleşmek ve safları sıklaştırmaktır.

SIRA İRAN'A

Dünyanın bir numaralı katili **Bush** hem ikinci başkanlık dönemi yemin töreninde hem de Ulusa Sesleniş konuşmasında "ABD'nin kendisini dünyaya özgürlük yaymaya adanmış olduğunu" anlattı. Ayrıca Ulusa Sesleniş konuşmasında "Bugün, İran dünyada terörü destekleyen ülkeler arasında başta geliyor- halkını aradığı ve hak ettiği özgürlükten nükleer silah geliştirerek mahrum bırakıyor", diyerek İran'ı yeni hedefi olarak gösterdi. Diğer potansiyel tehlikelerin de Suriye ve Kuzey Kore olduğunu söyledi. Üstelik "Kendi özgürlüğünüzden yana davranırsanız, Amerika da sizin yanınızda olacaktır" diyerek, tıpkı 11 Eylül'den sonra yaptığı gibi aslında bütün dünyayı tehdit etti.

Bütün bu konuşmalar ikinci **Bush** döneminin, ilk dört yılda izlediği politikalara daha da saldırganlaşarak devam edeceğinin göstergeleri. Peki amaç ne? En son söyleyeceğimizi en başta söylersek, dünyaya hakim olmak.

Afganistan, Irak, şimdi de İran...

11 Eylül'den sonra **Bush**, Afganistan'a saldırdığında, gerekçesi 'dünyanın bir numaralı teröristi' **Bin Ladin**'i yakalamaktı. O zaman da **Bush**, Afganistan'a saldıranın terörizme karşı mücadelede bir adım olduğunu, dolayısıyla

desteklenmesi gerektiğini söylemişti.

Ardından Irak geldi. Gerekçe **Saddam Hüseyin**'in kitle imha silahlarına sahip olduğu, bu nedenle etkisiz hale getirilmesi gerektiği idi. Şimdi ise sıra İran'a geldi. Bir yandan **Bush** her fırsatta İran'ı hedef olarak gösterirken, bir yandan da **Condoleezza Rice** Amerika'nın şu anda İran'a saldırmak gibi bir planı olmadığını söylüyor. Ancak, bundan iki yıl önce Irak'ın işgaline giden süreçte de **Bush** Irak'a saldırmayı amaçladığını her fırsatta yadsıyordu. Ancak sonuç, Irak'ın iki ay içinde işgal edilmesi ve bugüne kadar 100 bin Iraklı'nın ölümü oldu.

Yeni Amerikan Yüzyılı Projesi

Ne Afganistan'a, ne Irak'a yapılan saldırılar, ne de şimdi İran'a ve Kuzey Kore'ye yöneltilen tehditler birbirinden bağımsız. Bütün bu saldırıların temelinde, ilk defa 1997 yılında, Amerika'da aşırı sağcı bir derginin editörü olan **William Kristol** tarafından hazırlanan Yeni Amerikan Yüzyılı Projesi yatıyor. Bu projenin mimarlarının çoğu **Ronald Reagan** döneminde görev almış isimlerden oluşuyor ve şu anda bunların çoğu **Bush** yönetiminin içinde yer alıyorlar. Bu isimler arasında başkan yardımcısı **Dick Cheney**, **Donald Rumsfeld** ve **Paul**

Wolfowitz. Ayrıca şu anda Afganistan'da Amerika'nın temsilciliğini yapan **Zalmay Khalilzad** da bu metni imzalayanlar arasında bulunuyor. Bu ekip, aynı zamanda, **Reagan** döneminde silah harcamalarındaki büyük artışın ve 1980'ler boyunca Şili, Peru, Nikaragua gibi ülkelere karşı darbelerin ve ölüm timlerinin mimarı olan ekip.

Amerika neden korkuyor?

1990'ların başında, **Yeni Amerikan Yüzyılı Projesi**'ni oluşturanların en büyük korkusu, Avrupa ve

Japonya ile karşılaştırıldığında Amerika'nın ekonomik gücünü kaybediyor olmasıydı. Amerika Rusya'ya karşı "Soğuk Savaş"ı kazanmıştı, fakat şimdi küresel gücünü kaybetme tehlikesi ile karşı karşıyaydı.

Çünkü Amerikan ekonomisi, on yıl öncesine göre daha güçlü olmasına rağmen, 1945'ler ile karşılaştırıldığında çok daha zayıf durumdaydı. 1945'de Amerika dünya üretiminin yarısını gerçekleştirirken, bugün sadece %22'sini gerçekleştiriyor. İşte bu değişim Amerikan

egemen sınıfı içerisinde uzun süreden beri devam eden bir tartışmaya yol açtı.

1997'de yayınlanan Yeni Amerikan Yüzyılı projesinde şöyle deniyordu: "Geçmiş yönetimler tarafından oluşturulan sermayemizi -hem maddi yatırımlar anlamında hem de dış politikadaki başarılarımız anlamında- kaybetmeye başlıyoruz. Amerika'nın dünyadaki etkisini koruması giderek güçleşiyor."

Bu ekip, dünyaya gücünü kabul ettirmek için Amerika'nın askeri harcamalarını artırması gerektiğini düşünüyordu. Ne kadar güçlü olduğunu göstererek, Amerika'nın sözünü dinlemeyen "yaramaz" devletlere ders vermek için Irak'a saldırmak da bu projenin yaratıcılarının fikriydi.

Potansiyel rakipler: Avrupa, Çin, Japonya...

Ve proje şöyle devam ediyordu:

"Şu anda Amerika, her anlamda dünyanın tek süper gücü. Ve küresel düzeyde herhangi bir rakiple karşı karşıya değil. Amerika'nın büyük stratejisi bu avantajlı pozisyonunu mümkün olduğunca uzun süre korumayı ve geliştirmeyi hedeflemeli. Fakat, şu andaki durumdan memnun olmayan ve bunu değiştirmek isteyen bazı devletler var. Amerika'nın

dünyadaki askeri varlığı ve yetenekleri sayesinde şu ana kadar bunu yapamadılar. Fakat eğer Amerika'nın bu gücü değişirse, bizim açımızdan şu anda olumlu olan bu koşullar böyle kalmayabilir."

Bu potansiyel tehlikenin başında Çin geliyordu: "Eğer ekonomisi bu hızla gelişmeye devam ederse, Çin'in ne kadar güçlü bir hale gelebileceğini gözümüzün önüne getirmenin bir başka yolu da, onu, Amerika Birleşik Devletleri ile karşılaştırmaktır. Amerika'nın GSMH'si 7,9 trilyon dolardır. Eğer Çin'in kişi başına düşen GSMH'si Güney Kore'nin GSMH'sine eşitse, Çin'in GSMH'si hemen hemen 10.66 trilyon dolar olmalıdır ve bu Amerika'nın GSMH'sinden aşağı yukarı 1,5 kat daha büyüktür. Eğer Çin'in kişi başına düşen GSMH'si Japonya'nın GSMH'sinin yarısı ise, Çin'in GSMH'si Amerika'nın GSMH'sininin 2,5 katı olmalıdır. Soğuk Savaş döneminde, Sovyetler Birliği'nin, hemen hemen Amerikanın yarısı kadar bir zenginliğe sahip olduğunu düşünürsek, Çin'in, Amerika'dan bile daha güçlü olma potansiyeline sahip olduğunu görürüz." Diğer potansiyel rakipler ise, Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle artık Amerika'nın sözünü dinlemek zorunda olmayan Almanya ve Japonya, bun-

Amerikan müdahalesi her yere felaket getirdi

Amerika'nın askeri müdahale politikası Afganistan ve Irak ile başlamadı. Vietnam Savaşı sırasında iki milyondan fazla Vietnamlı öldü.

Baba Geroge Bush Aralık 1989'da sözde "şeytan" diktatör Noriega'yı durdurmak için Panama'ya saldırı emri vermişti. Bu işgal sırasında 10 bin Panama'lı öldürüldü. Bu işgalin asıl amacı Panama Kanalı'nın kontrolünü elde tutmaktı.

Bir yıl sonra, yine baba Bush Güney Afrika'daki Somali'ye girmek için Birleşmiş Milletler'in desteğini aldı. Bu işgalin sonucunda Somali'de korkunç bir iç savaş çıktı ve 10 bin Somalili öldü.

Amerika'nın 1991'de Irak'a saldırısı 150 bin Iraklı'nın ölümüyle sonuçlandı.

Üç yıl önce NATO'nun Yugoslavya'yı bombalamasının sonucunda binlerce insan öldü ve bölgede tam bir kaos ortamı oluştu. Sırp güçleri ile Kosova Özgürlük Ordusu arasında yaşanan çatışmalar sonucunda 33 bin kişi evlerinden oldu.

Bugün Irak'ta yaşanan işgal, şu ana kadar 110 binden fazla Iraklı'nın ölümüne neden oldu ve bu rakam, işgal sürdükçe, artmaya devam edecek.

GELİYOR

lara ek olarak da askeri olarak hala büyük bir güç olmaya devam eden Rusya idi.

Ulusal Güvenlik Stratejisi

Aslında son 15 yıldan beri Amerikan egemen sınıfı içerisinde Amerika'nın dünyaya tek başına nasıl hakim olabileceğine dair bir tartışma devam ediyor. Baba **Bush** ve **Clinton** döneminde Amerika aynı saldırgan politikalara sahip olmasına rağmen, en azından diğer ülkeleri de yanına alma konusunda daha dikkatli davranırken, son Bush yönetimi, egemen sınıf içerisinde Amerika'nın gerekirse tek başına müdahale etmesi gerektiği fikrini savunanların iktidarını temsil ediyor. Bu da yeni bir aşırı silahlanma dönemine girişi gösteriyor. 2002 yılında, Yeni Amerikan Yüzyılı

Projesi'nin mimarları tarafından yayınlanan **Ulusal Güvenlik Stratejisi** ise yeni **Bush** yönetiminin nasıl bir politika izleyeceğinin somutlanmış halini oluşturuyor:

"Bizim güçlerimiz, Amerika'nın gücü ile eşit güce sahip olmaya ya da onu geçmeye çalışan rakiplerimizi caydırmak için yeterince güçlüdür"

11 Eylül ve fırsatlar

11 Eylül'de gerçekleşen trajedi **Bush** yönetimine bu politikalarını hayata geçirmek için tarihi bir fırsat sundu. **Bush** 11 Eylül'den hemen sonra yaptığı konuşmada: "Geçen yüzyılın önemli bir bölümünde Amerika'nın savunması Soğuk Savaş doktrinine bağlı olarak oluşturulmuştu. Bu savunma stratejisi savunma ve kontrol altına almaya dayanıyordu. Bazı durumlarda bu stratejiler

halen geçerli. Fakat yeni tehditler yeni fikirleri getiriyor... Vatan savunması ve misilleme sağlam bir güvenliğin parçalarıdır ve bunlar Amerika'nın temel öncelikleridir. Fakat teröre karşı verilen savaş savunmayla kazanılmayacak. Teröristler meydana çıkmadan önce onlara karşı savaş açmak, planlarını bozmak ve yaratacakları tehlikenin önünü kesmek zorundayız. Güvenliği sağlamanın tek yolu harekete geçmektir ve Amerikan ulusu gerekirse tek başına harekete geçmekten kaçınmayacaktır."

Bu gerekçeyle önce Afganistan'a, ardından Irak'a tek başına saldırarak hem Çin, Japonya, Avrupa gibi rakiplerine kendi gücünü gösterdi, hem de dünyanın en büyük petrol rezervine sahip Irak'ı işgal ederek dünyadaki en önemli hammadde olan petrolün kontrolünü ele geçirdi.

Ancak bu saldırganlığın altında yatan amaç sadece askeri gücünü kanıtlamak değil, aynı zamanda Amerikan tipi serbest piyasa kapitalizmini tüm dünyaya kabul ettirmektir. **Bush**'un kendisi **Ulusal Güvenlik Stratejisi**'ne yazdığı önsözde şöyle dedi:

"Amerikan tipi serbest piyasa kapitalizmi ulusal bir başarı için tek sürdürülebilir modeldir temsil eder." Yine aynı belgede **Bush** "ortak değerler"i -yani serbest ticaret

değerleri- kabul ettikleri sürece Rusya ve Çin'in büyük güçler arasında yaşanabilecek olası bir çatışmayı engelleyebileceklerini söylüyordu.

Yani **Bush** yönetimi, Amerika'nın askeri gücünü sadece Amerika'nın askeri egemenliğini değil, aynı zamanda Amerikan modeli neo-liberal kapitalizmi kabul ettirmek için de kullanıyor.

Amerikan saldırganlığı durdurulabilir mi?

İşgalin üzerinden iki yıl geçmiş olmasına rağmen bugün Irak'ta işler hiç de Amerika'nın istediği gibi gitmiyor. Bir yandan Irak'ta devam eden direniş, bir yandan da dünyadaki savaş ve işgal karşıtı hareket hem maliyet açısından hem de Amerika'nın politikalarının dünya kamuoyunun gözündeki meşruluğu açısından Amerika'yı büyük bir çıkmaza sürüklüyor. Seçimler hiçbir şekilde Irak'a istikrar getirmede olduğu gibi direniş de devam ediyor. Bugün hem Irak'ın işgalini durduracak, hem de Amerika'nın İran'a saldırmasını engelleyecek tek bir yol var; o da Irak ve İran halkının mücadelesi ve uluslararası savaş karşıtı hareketin başarısı. Ancak bu ikisinin bir arada varılması **Bush** yönetiminin içine düştüğü açmazları derinleştirip, yeni savaşları engelleyebilir.

Yurtta savaş, cihanda savaş

Roni Margulies

İnsan bazen Amerika'nın sınıflı bir toplum olduğunu unutuyor. "Amerika" veya "Amerikalılar" deyip geçiyoruz. Oysa, Irak savaşının en çarpıcı etkilerinden biri Amerika'daki sınıf mücadelesine etkisi.

Seçim döneminde bütün dünya heyecanla Amerika'yı izledi, **Bush**'un yeniden seçildiğini gördü, dehşet ve küçük görme arasında değişen hisler içinde gözlerini çevirdi ve yine Amerika'nın içini görmez oldu. Bu arada, biz bakmazken, geçen hafta **Bush** bütçesini ve önümüzdeki dört yıl için ekonomik hedeflerini açıkladı.

Bütçe planlarının amacı, 2004 yılında 500 milyar dolar olan bütçe açığını 2008'de 251 milyar dolara indirmek. Beyaz Saray görevlileri, övünerek, bu bütçe paketinin Ronald Reagan döneminden bu yana açıklanan en "sert" paket olduğunu söylüyor.

Bütçe açığını kapatmak, devlet harcamalarını kesmek demektir. Nitekim, bütçenin iki kalemi dışında tüm harcama kalemleri önümüzdeki 4 yıl boyunca kısıllacak. Kısılmayacak olanları tahmin etmek isteyen var mı? Biri "savunma" (yani saldırı), diğeri "iç güvenlik" (yani Amerikalıların **Bush**'a oy vermesini sağlayan korku ve terör havasını sürdürme çalışmaları). Kısacası, silahlanmaya ve genel askeri harcamalara ayrılan para dışında, tüm devlet harcamaları azaltılacak.

Örneğin neler azaltılacak? Sosyal harcamalar, sağlık, eğitim, çevre ve toplu konut alanlarında harcamalar azalacak. Yoksullara gıda dağıtan devlet programından 1,1 milyar dolar kesilecek. Devletin çevre koruma kurumunda 500 milyon dolar (toplam bütçesinin %6'sı) kesilecek. Yoksullara sağlık sigortası sunan sistem, okuma yazma kursları sunan sistem, asker emeklilerine ucuz ilaç sunan sistem kesilecek. Kentlerin en yoksul bölgelerini canlandırmayı ve toplu konutlar inşa etmeyi amaçlayan programdan 3,7 milyar dolar (toplam bütçesinin %11,5'i) kesilecek.

Bütün bunların ortak paydası, yoksullara hizmet sunmayı amaçlayan harcamalar olmaları.

Öte yandan, askeri harcamalar %5 artarak 2006 yılında 419,3 milyar dolara yükselecek.

Rakamlara dikkatinizi çekeyim. Yoksullara sunulan hizmetlerin beş yıl boyunca kısılması ve milyonlarca insanın hayatının zehir edilmesi sonucunda bütçe açığı 500 milyar dolardan 251 milyar dolara düşecek. Yani 249 milyar dolar azalacak. Salt bir yıl içinde, 2006'da, askeri harcamalar 419,3 milyar dolar. Demek ki, salt bir yıl, salt 2006'da, askeri harcamalar yarıya indirilse, devlet hizmetlerinde hiçbir kesinti yapmaya gerek kalmayacak!

Peki, bütçe açığı niye bu kadar büyük? İki nedeni var. Biri Irak savaşı elbet. Diğeri ise, **Bush**'un ilk başkanlık döneminde yüksek gelirli olanların ödediği vergi oranlarının muazzam ölçüde azaltılmış olması.

Özetlersem, **Bush** hükümeti zenginlerden vergi almıyor, aldığı kadarını savaşa harcıyor ve bunun sonucunda yoksullara ve çalışanlara verdiği hizmetleri daha da azaltıyor.

Amerika'nın sınıflı bir toplum olduğunu biz zaman zaman unutulabiliriz, fakat Amerikan işçi sınıfının unutulması zor. Unuttuğu anda **Bush** hükümeti hemen hatırlatıyor. Bu hükümetin kendi sınırları içindeki saldırganlığı, sınırlar ötesi saldırganlığından geri kalmıyor çünkü.

Amerika'daki savaş karşıtı kampanyanın bütçe ile ilgili bildirisinin başlığı şöyleydi: "Sınırsız Savaş ve İmparatorluk için Milyarlar - Sağlık, Eğitim ve Sosyal Güvenlikte Kesintiler". Alt başlık ise şöyleydi: "Hükümetin çalışanlara karşı savaşı".

Eğer Amerikan işçi sınıfı uzaylılardan veya benim bugüne dek hiç rastlamadığım garip bir insan türünden oluşmuyorsa, Amerikan egemen sınıfını önümüzdeki dönemde zor günler bekliyor.

ABD'nin İncirlik'te 90 nükleer bombası Var

İran ve Kuzey Kore'yi nükleer silah üretmekle tehdit eden Amerika'nın Avrupa genelinde 480 nükleer bombası var. Bu bombalardan 110 tanesi İngiltere'de, 150 tanesi Almanya'da, 90 tanesi İncirlik üssünde, yine 90 tanesi İtalya'da, 20'ser tanesi ise Belçika ve Hollanda'da bulunuyor. Bu silahların potansiyel hedefleri ise Rusya, İran ve Suriye. İngiltere'nin elinde 200 adet nükleer savaş başlığı bulunurken, Fransa'nın elinde ise 350 adet nükleer silah var.

Reformizmin bıraktığı boşluk

Cengiz ALĞAN

Doğu Bloku yıkıldıktan sonra dünyadaki pek çok denge değişti. Önce ABD'nin başını çektiği emperyalist batılı ülkelerle, SSCB'nin başını çektiği 'sosyalist' blok arasındaki rekabete dayalı iki kutuplu dünya ekseninden oynadı. Yerini tek kutuplu, tek süper gücün bulunduğu 'yeni' bir dünyaya bırakacağı sanılan 'tarihin sonu', zorunlu ittifakların dağılmasının ardından sahneyi çok kutuplu 'eski' dünyaya bıraktı.

Değişen dünya dengeleri, elbette, dünyanın algılanışında ve o güne dek kullanılan kavramlarda da pek çok değişikliğe yol açtı. Herşeyden çok da sol ve sosyalizm kavramlarında ve bu kavramların çağrıştırdığı dünya tahayyülünde.

Devlet kapitalisti Blok ülkelerinde süregiden rejimleri sosyalist olarak tanıyagelmış kitlelerin gözünde sosyalizm içi boşalmış bir kavram olarak orta yerde kaldı. Bu kavramı Sovyetler'e rağmen ısrarla savunan gerçek sosyalistleri bir yana koyarsak; yeni duruma uyum sağlamaya çalışan komünist partiler ya isimlerini de değiştirerek yeni reformist partilere dönüştüler ya da marjinal gruplar haline geldiler. Gerçek reformistler olan sosyal demokrat partiler ise ya tüm dünyada yok oldular ya da Tony Blair'in İşçi Partisi gibi iyice sağcılaştılar.

Alternatif

Türkiye'de de aynı süreç işledi. Zaten klasik sosyal demokrat ideolojiyle daha baştan donanmamış olan en büyük reformist parti CHP önce iyice sağa kayd, emek hareketiyle varolan cılız bağlarını kopardı, sonra da parçalandı, seçim yenilgilerinden başını kurtaramaz hale geldi ve bu yılın başındaki kongresinin de ispatladığı gibi, bitme noktasına geldi. Bu durum her ne kadar, solun giderek kaybolması anlamında, bir

olumsuzluk olsa da, yepyeni olanaklara da işaret ediyor.

Reformizmin cenazesi mi?

Dünyadaki tüm reformist hareketlerin ölmeye yüz tutması reformizmin de ölüyor olduğu anlamına gelmez. Reformizm devrimin şafağına kadar dimdik ayakta kalacaktır. Çünkü kitleler dünyanın hiçbir yerinde hiçbir zaman devrim yapmak için sokağa çıkmazlar. Önce bu bilinci kuşanıp sonra sokaklara dökülmeleri beklenirse daha uzun yüzyıllar boyunca beklenemez demektir. Rus devrimindeki Bolşeviklerin devrimi önceleyen günlere kadar birkaç yüz kişilik bir grup olarak varlığını sürdürdükten sonra, ancak o günlerde kitleleşebilmesi buna bir örnektir.

Reformizm ölmüyor, aksine pek çok ülkede ve Türkiye'de de, kitlelerin dünyayı algılayışında giderek güçleniyor. Zaten sözünü ettiğimiz 'yepyeni olanaklar' tam da buradan doğuyor.

Değişim isteği

Ölen gerçekten de

reformizm değil onun tarihsel temsilcisi olan siyasal hareketler. Ancak bu hareketlerin ölmeye yüz tutması siyasal arena-da büyücek bir boşluk yaratıyor. Bu, sosyalist solun örgütlenmesine olanak tanıyan bir boşluk. Örneğin İngiliz sosyalistleri bu konuda oldukça başarılı bir örnek sergilediler. İngiltere'de İşçi Partisi'nin uyguladığı kraldan kralcı neo liberal saldırı programı ve son süreçte halkın çoğunluğu karşı olmasına rağmen Irak savaşına katılması onun sonunu yaklaştırdı, sosyalist sola, önce Socialist Alliance, sonra da Respect adlı iki yeni oluşum yaratma fırsatı verdi.

Bunlardan birincisine pek yeni denemese de ikincisi, dünyadaki anti kapitalist hareketin yarattığı olanakları kavramış, buna göre örgütlenmek gerektiğini görebilmiş ve bazı önemli başarılarla imza atabilmiş oldukça yeni bir örgütlenme formu.

Fransa'da Le Pen karşıtı cepheyi oluşturan ve Avrupa Parlamentosu seçimleriyle cumhurbaşkanlığı seçimlerinde umulmadık oylar toplayan sol ittifak da bir örnek. Sonradan, tali bir

sorun olan laiklik konusunda bölünmüş olsa da, başarısı bir umut ışığı yakan bu ittifak da büyük reformist partilerin bıraktığı boşluktan yararlanmasını bildi denilebilir.

'Boşluğun' Türkiye ayağı

Elbette ki bu ülke de dünyadaki gelişmelerden bağımsız değil. 1980'lerden itibaren gemi azıya alan neo liberal saldırı dalgası, hatırlanacağı üzere, 1989 Bahar Eylemleri'yle hız kesmişti. Bu mücadele sürecinin sonunda sosyal demokratlar (o zamanki adıyla SHP) hem yerel, hem de genel seçimlerde bolca oy toplayabildiler. Bu gibi durumlarda genellikle olduğu gibi reformistler süreçten kazançla çıktılar. Ancak mücadele dalgası durulmaz (bu gibi durumlarda genellikle olduğu gibi) sağcılaşmaya başladılar ve iktidardan uzaklaştırıldılar.

O zaman da bir boşluk doğmuştu siyasal alanda ve o zaman da bu boşluğu dolduracak sol bir alternatif yoktu. Bugün ise, sol bir alternatif yaratılmasının potansiyel koşulları

bakımından, çok farklı bir dünyada yaşıyoruz.

Bardağın öteki yarısı

Dünyanın hemen her ülkesinde kapitalist küreselleşmenin kurumlarına karşı kitleler tarafından dile getirilen bir isyan ve değişim isteğine tanık oluyoruz. Çok çeşitli muhalif kesimlerin bir araya gelerek oluşturduğu ve kendisini anti kapitalist olarak tanımlayan yeni bir hareket tarafından dillendiriliyor bu değişim isteği.

Türkiye'de de bir değişim isteğinin güçlü bir biçimde var olduğu yadsınmaz. Son genel seçimlerde AKP'nin ve Genç Parti'nin aldığı oylarla (ve neredeyse diğer tüm partilerin siyaset sahnesinden silinmesiyle) örneklenebilir bu istek. Hatta CHP'de Sarıgül hareketine verilen destekle de örneklenebilir. Ama, görüldüğü gibi, değişim isteğinin var olması, bu değişimi yapacak gerçek gücün iktidara gelmesiyle sonuçlanmıyor. O gerçek gücün somut bir gerçek olarak varlığını da zorunlu kılıyor.

İşte Türkiye'de bu gücün varlığından maalesef henüz söz edemeyiz. CHP'nin bıraktığı boşluğu dolduracak büyüklükte bir sol örgütlenme bulunmuyor. Son genel seçim sonuçlarında alınan, CHP'nin solundaki %1'lik toplam sol oylar bunun çok açık kanıtı.

Peki hem halktaki değişim arzusu, hem de reformizmin bıraktığı boşluk gün gibi ortadayken oturup halkımızdaki niteliksel bilinç sıçramasını mı bekleyeceğiz?

Buna hayır yanıtını verenler açısından yapılacak bir şey var: halkın artık hiçbir şekilde prim vermediği eski sol kafalarla bağlarını tamamen koparıp, zaten doğmakta olan yepyeni bir solu şekillendirmek. Bu yeni solun nasıl bir şey olacağı ve hangi ilkeleri gözeterek yaratılabileceği ise bir sonraki sayının konusu.

Kampanya ve siyasi örgütlenme

Sosyalist İşçi gazetesi sık sık savaş karşıtı hareketin toplumsal mücadelenin diğer alanları ile buluşmasını gerektiğini vurguluyor.

Sosyalist İşçi'nin ve DSİP'in bir başka vurgusu ise solda yeni bir alternatifin oluşmasının acil gerekliliği.

Bu iki vurgu aslında birbirlerini tamamlıyorlar.

Birçokları savaş karşıtı hareket ile örneğin SEKA işçilerinin veya tekstil işçilerinin mücadelesini koparmaya çalışıyorlar.

Veya böylesi bir bağ kurmanın kampanyalardan çok siyasi partilerin işi olduğunu vurguluyorlar. Bu yanlış. Savaşa karşı çıkanlar bunu sadece hümanist oldukları için asıl olarak sermaye sınıfına karşı emeğin mücadelesinin bugünkü en temel halkası olduğu için mücadele ediyorlar.

Öte yandan çeşitli diğer alanlarda kampanya yapanlar da, örneğin nükleer enerjiye karşı, kadına dönük şiddete karşı veya GDO'lara karşı mücadele edenler de bu mücadelelerini savaşa karşı mücadele ile birleştirmedikleri takdirde eksik bir iş yapıyor olacaklar.

Bütün bu mücadeleleri birleştirecek olan ise güçlü bir sosyalist parti olacaktır.

Antikapitalist hareketin güçlü olduğu bazı ülkelerde yeni sol alternatifler mücadele eden hareketin bir ürünü olarak ortaya çıkıyor. Reformist solun işçi ve emekçilerin taleplerine cevap vermek konusunda çok geri bir duruma düştüğü günümüzde bu yeni çıkışlar emekçi yığınların hareketliliğini geliştirme açısından çok ciddi umutlar veriyorlar.

En önemli iki gelişme İngiltere ve Almanya'da yaşanıyor. İngiltere'de Respect önümüzdeki Mayıs ayında yapılacak seçimlerde oldukça güçlü bir biçimde giriyor.

Almanya'da ise Sosyal Demokrat Partiden kopanlar, sendika hareketinin önemli sayıda militanı ve çeşitli sol örgütlerin unsurları yeni bir seçim alternatifini oluşturmak için çalışıyorlar.

Özden DÖNMEZ

İlaçta küresel sermayenin tahakkümü artıyor

Çağla OFLAS

Sağlık hizmetleri insan hayatının en vazgeçilmez unsurudur. İnsan, doğumundan ölümüne kadar bu hizmeti eksiksiz almalıdır. İlaçlar da hastalıkların tedavi edilmesinde, insan sağlığının ve yaşam kalitesinin yükselmesi için, sağlığın vazgeçilmez unsurudur.

Küresel kapitalizm tüm insanlığın vazgeçilmez ihtiyacı olan ilacı küresel bir sorun olarak karşımıza dikiyor. Sayıları 15-20 civarında olan çokuluslu ilaç şirketleri **Dünya Ticaret Örgütü**, uluslararası patent enstitüleri, Avrupa Birliği komisyonları gibi kuruluşlar aracılığıyla "patent hakları" adı altında korunmaları sayesinde dünya ilaç pazarını ellerinde tutuyor.

Fortune 500'de yayınlanan dünyanın son beş yıllık bilançolarına göre; dünyanın en büyük 500 şirketinin bir yıllık kârlarının %37.7'si 13 çokuluslu ilaç şirketinin kasasında. Buna göre dünyanın 500 büyük şirketi 2002 yılında toplam 133 milyar dolar kâr elde etti. Bu kârın 80 milyar dolarını 487 şirket paylaşıyor, %37.7'sini yani 53 milyar dolarını yalnızca 13 ilaç şirketi paylaştı. Bu 13 şirketin 9'u ABD'li şirketler.

Yukarıda bahsettiğim kâr oranları bu sektörün hem kendi aralarındaki, hem de kıtalar arasındaki ticaret savaşını tahmin etmemiz için yeterli verilerdir.

ABD sağlığa zararlıdır

ABD, ilaç pazarının tek hakimi olma mücadelesi veriyor. İnsan sağlığını yakından ilgilendiren AIDS hastalığının tedavisi gibi ilaçlar için ilaç yaratma çalışmaları yürütüyor.

Amerikan İlaç Araştırma ve Üreticileri Birliği verilerine göre ABD 1999 yılında yalnızca AIDS'le bağlantılı olan hastalıklar için 24 milyar dolarlık araştırma masrafı yapmış. ABD bu alanda hegemonya kurabilirse, insan sağlığını yakından ilgilendiren ilaçlar yalnız ABD'de geliştirilecek ve ABD patentli olacak.

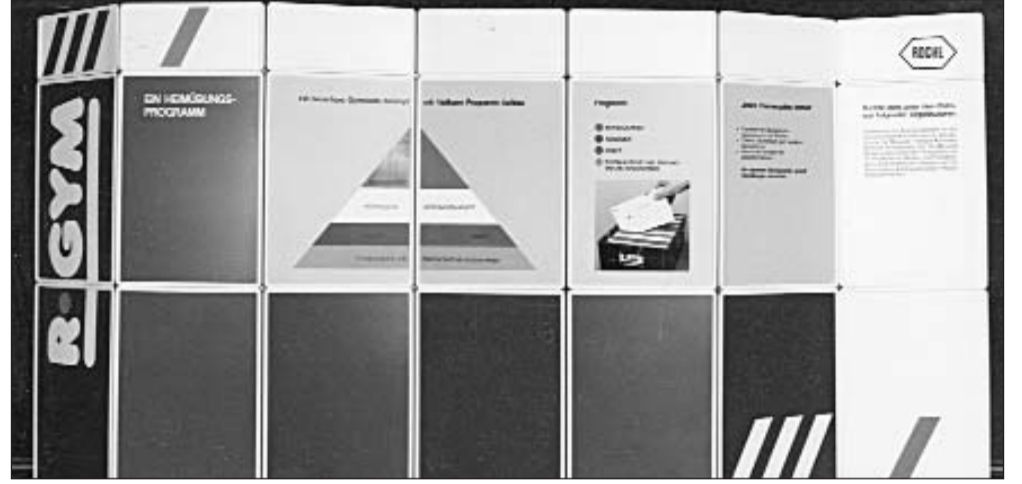
Uluslararası patentlerle korunacak bu ilaçlar patent süreleri boyunca ABD firmalarının belirlediği fiyatlarla satılacak.

Avrupa ilaç sektörü de bu gelişmeler karşısında sıkıntıya düştü. Bugün pek çok Avrupa ülkesinde hükümetler, sağlık ve bakım harcamalarında tasarruf kararı aldılar.

"Paran yoksa öl" politikası

Yeni bir ilaç hammadesi yaratmak için ilaç şirketleri 7-10 yıl sürede, 500-800 milyon dolar harcama yaparak yeni ilaç ve ilaç maddelerini piyasaya sürüyorlar. Şirketler ilaçlar piyasaya çıktıktan sonra 20 yıllık patent koruma süresi belirliyorlar. Bu sürede bu ilaçların muadillerinin üretilmesine izin verilmiyor. Araştırma mas-

raflarının ve kar paylarının da üzerine eklenmesiyle bu ilaçlar muadillerinin 5-10 katı fazlasıyla satılıyor. Örneğin: marka (patent) **Zovirax**'ın fiyatı 17 milyon 519 bin lira iken, aynı amaçla kullanılan jeneriği (muadili) **Asviral 2** milyon 216 bin lira. Bu gelişmeler karşısında sınırlı kaynakları olan yerel ilaç sanayileri hızla çöküyor. Sonuç olarak insanın sağlığını geri kazanabilmesi için kullanılması zorunlu bir madde olan ilaç üzerinde ilaç şirketlerinin oynadığı bu kirli oyun, alım güçleri sınırlı ya da açlık sınırında yaşayan

gelişmekte olan ülkeler ve gelişmiş ülkelerin yoksul halkları için ciddi sağlık sorunlarına, salgın

hastalıklara ve ölümlere neden olabiliyor.

Kaynaklar:

- Kemal Sallı, Önce Vatan

Gazetesi

- İstanbul Dışhekimleri Odası Dergisi, Sayı 61
- Elçin Cirik, Akşam Gazetesi

AB'nin patent dayatması

Müzakere tarihinin alınmasıyla birlikte AB kendi ilaç politikalarını Türkiye'ye dayattı ve ilaç patentleri ile veri koruması konusunda nota verdi.

1995 yılında imzalanan **Gümrük Birliği** anlaşmasına göre Türkiye 2005 yılına kadar yeni geliştirilmiş ilaçları patent hakkı ödemedi üretebilecekti. 1997 yılında **Çiller** hükümeti bu imtiyaz süresini 1999 yılına çekti. AB komisyonu bu sürenin 1 Ocak 2001 tarihinden itibaren başlamasını istedi.

Gelinen noktada ulusal büyük ilaç firmalarının baskısı nedeniyle yapılan müzakere sonucunda 1 Ocak 2001 yılından itibaren ilk defa ruhsat almış orijinal ilaçlarla ilgili, 1 Ocak 2005 tarihine kadar Türkiye'de yapılmış jenerik ilaç başvuruları geçerli olacak. Türkiye ilaç üretiminde kendi kendine yeterli ülkelere birine olmasına rağmen geçmiş hükümetlerin politikaları nede-niyle kriz yaşıyor. **Bülent Eczacıbaşı**'nın demecine göre jenerik ilaç üreten 300 firma

bu uygulamayla piyasadan silinecek ve bu firmalarda çalışan yüzlerce işçi işsiz kalacak. Nüfusun yarısı da sağlık güvenencesi olmadığı için alamayacağı yüksek maliyetli ilaçlar yüzünden çok ciddi sağlık sorunları yaşayacak.

Milyonlarca insan ciddi sağlık sorunlarıyla karşı karşıya

Jenerik ilaç sorununun tekrar

gündeme gelmesiyle birlikte SSK'yı dolandıran **Roche, Pfizer** gibi çokuluslu şirketlerin temsilcilerinin oluşturduğu araştırmacı ilaç şirketleriyle yerel ilaç sanayicilerini temsil eden **İlaç İşverenleri Sendikası** karşı karşıya geldi.

Çokuluslu şirketlerin yerel düzeydeki temsilcileri müzakere eden son halinden memnun olmadı.

Halbuki bu son durumda bile, milyonlarca insanın sağlıklı yaşama hakkı gasp ediliyor. Bu durumda verilen zaman sadece yerel ilaç sanayinin verili duruma uygun düzenlemelerini yapmasına yarayacak.

Sermaye birikimi uygun firmalar çokuluslu şirketlerle evlilikler yapmaya devam edecek. Kapitalizmin mantığı gereği de güçsüz olanlar piyasadan silinecek.

İşsizlik sorunuyla yüz yüze kalan, sağlık hakları elinden alınan milyonlarca insan ise eğerki bu uygulamadan büyük ölçüde mağdur olacak.

AIDS değil ilaç şirketleri öldürüyor!

Çağın vebası olarak nitelendirilen AIDS hastalığının tedavi olanakları hızla artarken ve hastaların yaşam kaliteleri yükseltilebilecekken milyonlarca insan çokuluslu şirketlerin karları uğruna ölüme başbaşa bırakılmaktadır.

Dünya üzerinde AIDS hastalığına yakalananların %90'ı gelişmekte olan ülkelerdedir. Dünyadaki toplam AIDS hastasının %60'ı Sahraaltı Afrika'da yaşamaktadır. Geçen yıl Sahra altı Afrika ülkelerinde 2.5 milyondan fazla insan AIDS yüzünden yaşamını yitirmiştir.

Ar-Ge harcamaları ve dolar bazında toplam tüketim maliyeti de ilaç maliyetlerine ekleniyor. Yoksul ülkelerin bu tedavi masraflarının altından kalkması olanaksız hale geliyor. Dünya Sağlık

Örgütü'nün saptamalarına göre bir yıllık ilaç tedavisi için gerekli ilaç giderleri yoksul ülkelerde yaşayan bir kişinin 30 yıllık gelirine denk.

Yoksul ülkelerin ve ABD gibi ülkelerin yoksullarının bu sorunu giderebilmesi için AIDS aşısının geliştirilmesi tek çıkış yolu. Ancak bu konuda yapılan küresel Ar-Ge harcaması 500-600 milyon dolar. Bu rakam büyük ilaç şirketlerinin karlarının çok az bir kısmını oluşturmaktadır. ABD'nin Irak'a attığı birkaç bombanın maliyeti bile bu rakamı aşmaktadır.

Patent delen mücadele

Maliyeti yüksek AIDS ilaçlarına kaynak ayıramayan Güney Afrika, Brezilya ve

Hindistan gibi ülkeler sorunun çözümünü patent yasalarını çiğnemekte buldu.

İlaçların jeneriklerini (muadillerini) kendi ülkelerinde üretince, çokuluslu ilaç şirketleri DTÖ yasalarını ihlal ettikleri gerekçesiyle tazminat davası açtılar.

Amerikan Yüksek Mahkemesi'nde başlayan davada HIV/AIDS'li hastaların haklarını savunan yerel bir örgütün mücadelesi sonucu, hakim bu örgüte ifade verme ve delil sunma hakkı tanıdı. Bunun üzerine ilaç şirketleri geri adım atmak zorunda kaldı ve bu ilaçları özel bir fiyata kar etmeden verdiklerini açıkladılar. Merck firması ilacın hasta başına maliyetini yıllık 600 dolara düşürdü.

Bu sırada Hetero International adlı bir

Hint firması ilacın maliyetini 347 dolara kadar çekebileceğini açıkladı. Bu gelişmeler de göstermektedir ki ilaç şirketleri ilaç maliyetlerinin 25-40 kat fazlasına ilaç satışı yapmaktadır.

Kaynak:

Ergin Yıldızoğlu, Cumhuriyet, Mart 2001
Ayşe Özyağcılar, Cumhuriyet Bilim Teknik, 11.12.1999, sayı 664

Küresel ısınmayı önleyebilir miyiz?

Martin PICKERTON

20. yüzyıl boyunca dünyanın ortalama sıcaklığı 0.6 derece yükseldi. Bunda ne var korkulacak diyebilirsiniz. Ne var ki, iklim çok hassas bir şey. Birleşmiş Milletler Çevre Programı'na göre bu küçücük ısı değişikliği nedeniyle oluşacak iklim değişikliklerine bağlı felaketlerden etkilenecek olanlar 1970'de 740 milyon iken bu rakam 1990'da 2 milyara ulaştı.

Birçok ve değişik tehlikeler var. Deniz seviyesi artarken daha çok sel ve toprak kayması yaşanmakta. Isı artması nedeniyle ölen insan sayısı da artmakta. Örneğin geçen senelerde Avrupa'da 35 bin kişi ısılar arttığı için ölmüştü.

Aynı zamanda daha sıcak bir dünya daha verimsiz bir dünya demek. Isı arttıkça uzun süredir devam etmekte olan ısı düzeyleri değişmekte ve önceki ısı derecesi etrafında kurulan sosyal yaşamlar büyük ölçüde zarar görmekte.

Kuraklık başladı

Mesela Afrika'nın Sahel bölgesinde son 30 yıl içinde ortalama yağış düzeyi dörtte bir oranında düştü. Nijerya'da ki, Tuareg halkı binlerce yıldır göçebe olarak yaşamaktaydı. Tuaregler şimdi yaşayabilmek için yerleşmek zorunda kalıyorlar.

Ve mason yağmurlarına dayalı bölgeler şimdi yağmurların başka bölgelere kayması korkusu içinde yaşıyorlar.

Dünyanın başka bölgeleri ise şiddetli El Nino kasırgaları tehdidi altında yaşıyor.

Hastalıklar çoğalıyor

Isının artması malarya, sıtma gibi sudan kaynaklı hastalıkların da artmasına neden oluyor. İshal şu anda yılda 2 milyon çocuğun ölmesine neden oluyor. Isı arttıkça bu tür ölümler artacak. Bütün bunlar önümüzdeki yıllarda karşılaşacağımız sadece bir kısmı.

Hükümetlerarası İklim Değişimi Kurulu

önümüzdeki yüzyıl içinde eğer her şey şimdiki gibi

giderse dünyanın ortalama ısısının 5.8 derece artmasının mümkün olduğunu belirtiyor.

250 milyon yıl önce benzer bir biçimde 6 derecelik bir ısı artışı olmuştu. Bu dönemde yeryüzünde yaşayan canlıların yüzde 90-95'i yok olmuştu.

O zaman volkanlar ısının artmasındaki başlıca nedendi. Şimdi ise sanayinin kömür, gaz ve petrol gibi fosil yakıtlarını kullanması başlıca neden. Atmosferdeki başlıca sera gazı olan karbondioksit, sanayi öncesi dönemde göre üç kere artmış durumda ve hızla da artmaya devam ediyor.

Kyoto Anlaşması

Bu tehlikenin fark edilmesinden sonra bir kuşak geçmesine rağmen hükümetler hala kısa dönemli kârı dünyanın geleceğinin önüne koyuyorlar. 1992'de, sonunda bir şeyler yapılmasına karar verdiler.

Beş yıl sonra Kyoto Anlaşması'nı oluşturdu. Kyoto Anlaşması çok şey önermemesine rağmen gene de hükümetlerin neleri yapmaması gerektiğini belirtiyordu. İlk ortaya çıkmasından yedi yıl sonra, uzun uğraşılardan sonra nihayet Rusya'nın da imzalaması ile yürürlüğe girdi.

Kyoto Anlaşması hükümetlerin 2010 yılına kadar sera gazı üretimlerini 1990 düzeyinin yüzde 5.2'sinin gerisine düşürmelerini istemektedir.

Vahim bir manzara

Hükümetlerarası İklim Değişimi Kurulu ise 2050 yılına kadar sera gazlarında yüzde 60-80'lik bir düşüş talep etmektedir ve böylece bir düşüş ısının artmasını sadece 2 derece engelleyebilecektir.

Hükümetler "evet yeter-siz" demekteler ve "pragmatik olun, önce prensibi kabul ettireceğiz sonra oradan ilerleyeceğiz" diye devam etmekte.

Öte yandan dünyadaki sera gazlarının dörtte birini üretmekte olan ABD bu anlaşmayı hiçbir biçimde kabul etmemektedir. ABD bugün 1990'a göre yüzde 15 daha fazla karbondioksit üretmektedir.

Ama Kyoto Anlaşması'nı imzalayanlar da çok az şey yaptılar. İngiltere'nin üretimi sessizce artmaya devam etmekte ve AB içinde sadece dört ülke hedefe ulaşmış durumda.

Japonya, istenilen yüzde 6 kısıntı yerine karbon dioksit üretimini % 11 artırdı. Hindistan'ın üretiminin de % 50 arttığı tahmin ediliyor.

Hükümetlerin vurdumduymazlığı

Bu korkunç ihmali nasıl açıklayabiliriz? Kısaca kapitalizm diye! Bu çok kaba geliyorsa bu işten kaç şirketin çıkarıldığına bir bakın.

Kaç şirket artıma maliyetini üslenmek istemiyor, kim ne kadar atık üretiyor, kim ucuz olduğu için petrol üretiyor,

hangi şirketler mallarına en iyi müşteri bulmak için dünyanın dört bir yanında dolaştırıyorlar?

Bir düşünün, petrolden üretilen plastikler her yeri kaplamış durumda. Bir otomobilin, bir CD'nin ve bilgisayarın onarılmasının ne kadar zor olduğunu bir düşünün. Çünkü parça değiştirmek onarmaktan daha kârlı. Bütün bunlar gezegenimizin geleceğini mahvediyor.

Bir dizi radikal adımı önerebilir ve bunların uygulanması için mücadele edebiliriz. İşte size bir dizi mücadele hedefi:

Enerji santralleri yeniden kamuya devredilmeli. Özelleştirildiklerinden beri muazzam kârlar elde ediyorlar ve diğer yandan da gezegeni mahveden fosil yakıtlarını kullanmaya devam ediyorlar.

Neler yapılabilir?

● Özelleştirilmiş santrallerin kârlarını biz ya ödediğimiz faturalarla ya da vergilerle sağlıyoruz. Küresel çapta fosil yakıtları için hükümetlerin yaptığı destek yılda 235 milyar dolar. Rüzgar, dalga, güneş enerjisi gibi enerji kaynaklarına yapılan destek ise sadece tüm enerji sektörüne yapılan desteğin sadece yüzde yedisini almakta.

Enerji santrallerinin kamulaştırılması rüzgardan, dalgalardan, gel-gitten ve doğrudan güneşten elde edilen enerji kaynaklarına desteğin artması-

na ve fosil enerjilerinin yerine temiz olan bu enerjilerin geçmesine yol açacaktır.

● Kamu konutlarına yatırım yapılmalıdır. Konut sıkıntısı insanların çalıştıkları yere yakın oturmalarına engel olmakta ve bu işten eve çok uzun yolculuklar yapılmasına neden olmaktadır. Büyük kentlerde yaşayanlar işe gidip gelmek için ortalama iki saat harcamaktalar.

Nükleer enerji için harcanan milyarlarca dolar konutlarda güneş enerjisi, rüzgar tribünleri gibi enerji sağlayan kaynaklara harcanabilir. Ayrıca konutlara doğru dürüst yalıtım yapabilmeleri için kaynak ayrılabilir.

Enerji tasarrufu sağlayan ampuller bedava ya da çok ucuza sağlanabilir.

Konutlardaki elektrikli araçların enerji tasarrufu yapması için tedbirler alınabilir. Bütün bunlar çok miktarda yeni iş alanı açar.

Toplu taşımacılık

● Toplu taşımacılık geliştirilmelidir. Karayolu yerine demiryolları kullanılabilir. Toplu taşımacılık kârı öne çıkaran şirket yöneticileri tarafından değil, işçiler ve toplu taşımacılığı kullanan yollar tarafından yönetilmelidir. Böyle bir tedbir otomobil kullanımını azaltacak ve hava kirliliğini büyük ölçüde azaltacaktır.

● Hava ulaşımı azaltılmalıdır. Hava ulaşımı sera

2030 yılında Türkiye'de sıcaklıklar kışın 2, yazın 2-3 derece artacak. Bunun sonucu olarak yağmurlar ve dolayısıyla su azalacak. Şimdi kişi başına 3070 metre küp olan su tüketimi 700-1910 metre küp olacak. kuraklık başlayacak.

gazlarının hızla artmasına neden olan başlıca etkenlerden birisi. Ayrıca hava ulaşımı dünyanın her yerinde devletlerden destek almaktadır ve bu destek hava ulaşımını kullanmayanların ödediği vergilerden çıkmaktadır.

Hava ulaşımını kullananların çoğu patronlardır.

Hava ulaşım sanayii kullandığı jet benzini için daha fazla vergi vermeli ve mümkün olan en fazla tasarrufu sağlamalıdır. Elde ettiği kârdan çevrenin korunması için vergi alınmalıdır.

● Sanayinin atıklar için vergi vermesi sağlanmalıdır. Ayrıca sanayinin kirliliği azaltıcı teknikler kullanması ve yeni teknikler geliştirmesi zorlanmalıdır.

● Tarımda kimyasal gübreler çok büyük ölçüde azaltılmalıdır. Kimyasal gübreler karbon dioksitten 200 kere daha fazla kirlitici olan nitrik asit üretmektedirler. Ayrıca ormanların imhası önlenmelidir.

Bütün bunlar yeni liberal dogmalara karşı mücadele demektir. Bu önerilerin hiçbirini kendi başlarına devrimci değildir. Ancak insanları bu alanlarda mücadeleye katmak radikalce farklı bir dünyayı tartışmasına da ortak etmektir.

İklim o denli hızlı değişmektedir ki, kaybedecek vaktimiz yok!

Bu yazı *Sosyalist İşçi*'nin İngiltere'deki kardeş gazetesi *Socialist Worker*'dan çevrilmiştir

Susan Sontag'ın ardından...

Susmayan "Susan"

Cem HİRE

Geçenlerde Uganda tarihiyle ilgili bir kitabı karıştırırken dehşetle öğrenmiştim. Uganda'nın eski sömürgecileri İngilizlerin, Uganda'ya bir başka sömürgecilerinden, Hindistan'dan getirdikleri yüzbinlerce insanı nasıl da yok saydıklarını ulusal dirilişle beraber Uganda'daki bizim mazlum Ugandalılar, İngilizleri kovmuşlar ya, sonra da işbirlikçi oldukları iddiasıyla başlamışlar Hinduları kırmaya. Zavallı Hindular İngiliz elçiliklerine başvuruyorlar, buraya bizi siz getirdiniz, sahip çıkın diye ama, nafi! Binlerce Ugandalı ölüyor, öldürülüyor, İngilizlerin insafını beklerken!

Acıları paylaşmak

"Uzaktaki acıları gösteren fotoğrafların sağladığı bilgi ne işe yarar? İnsanlar kendilerine yakın olan acılara pek bakamazlar. Hem de bütün dikizci tuzaklarına, kendileri için yararlı bir sonuç olan bilgi edinme fırsatını sunmasına rağmen. 'Bu benim başıma gelmiyor', 'Ben hasta değilim', 'Ben ölmüyorum', 'Ben bir savaşta kapana kısılmış değilim'. İnsanların başkalarının çileleri hakkındaki düşünceleri akıllarından defetmeleri normal görünmektedir. İnsanların ilgisizliği, yal-

nızca şiddet görüntülerinin kesintisizce aktarılmasının kendilerini kayıtsız hale getirmesinden değil, sırf korkudan da kaynaklanabilir. Savaşın meydana geldiği ülkeler dışındaki insanların korkunç görüntülerle karşılaştıklarında hemen televizyonu kapatmalarının ya da kanal değiştirmelerinin sebebi, tarafların liderlerinin

çözülmesi mümkün olmayan bir açmazda tıkanıp kaldıklarını iddia etmeleridir. İnsanların dehşet manzaralarına karşı daha az duyarlı hale gelmelerinin sebebi de bir savaşın böyle tepkilerle durdurulamayacağına inanılmasıdır. Oysa şefkat, zaten istikrarsız, gelgeç bir duygudur. Eğer eyleme dönüştürülemezse, yok

olup giden bir duygudur. Burada sorun, uyandırılmış, ayağa kaldırılmış duyguların, aktarılmış bilgilerin nasıl eyleme dönüştürüleceğidir." Sontag böyle diyordu 'Başkalarının Acılarına Bakmak' adlı kitabında. O, insana vurgu yapan bir aktivizmin peşindeydi.

Savaş karşıtı Sontag

Ekim ayındaki Frankfurt Kitap Fuarı'nda, Alman Yayıncılar Birliği'nin geleneksel Barış Ödülü Susan Sontag'a verildi. Sontag, ödül töreninde yaptığı konuşmada Bush'un emperyal politikalarını teşhir ediyor ve "Amerikan demokrasisini" mahkum ediyordu.

Gelenekleri öven, aile değerlerine yağdırılan övgülerin bütün politikacıların söyleminin merkezinde yer almasını şiddetle eleştiriyordu. Bush'un bir keresinde, "En çok beğendiğiniz filozof kimdir?" sorusuna "Hz. İsa'dır" yanıtını hatırlatıyordu. Sontag, "İslami Fundamentalizm" in zorlama bir politik araç olduğunu ve "medeniyet"- "barbarlık" çatışması tezinin Amerikan toplumu üzerinde yozlaştırıcı bir etkisi olduğunu savunuyordu.

"Bence", diyordu, "yazar, dünyada neler olup bittiğine dikkat eden kişidir. Yani insanlığın ne tür kötülüklerle muktedir olduğunu anlamaya, içselleştirmeye, ilişki kurmaya çalışan, ama bu anlayışının sonunda kendisinin yozlaşmasına, bunların onu alaycı ve yüzeysel kılmasına izin vermeyen kişidir." "Sanat, muhalif olmadığı zamanlarda bile zıtlığa yönelir." diyor ve deyim yerindeyse haykırıyordu, "Edebiyat Özgürlüktür" diye.

Susan Sontag her zaman muhalif olan kimliğiyle, kadın hakları mücadelesiyle, entelektüel kelimesinin gerçek anlamı olan kişisel tarihiyle, fiziki olarak aramızdan ayrılsa bile, biraz da solda keşfedilmeyi bekleyen yazarlığıyla aramızda hâlâ!

Kimden alışveriş yaptığınızı biliyor musunuz?

Hazırlayan: F. Levent Şensever

Sodexho

Sodexho, gıda hizmetleri ve yönetimi üzerine faaliyet yürüten çokuluslu bir şirket. Bu şirketle dünyanın bir çok köşesinde üniversite kantinlerinden, hastanelere kadar sayısız alanda karşılaşabilirsiniz. Şirket 1895 yılında Fransa'nın Marsilya kentinde gemilere malzeme sağlamak üzere kuruldu ve 1966 yılında gıda hizmetleri alanına el attı. Şirketin günümüzde 76 ülkede 25.000'e yakın noktada 313.000'den fazla çalışanı var. 2004 yılı cirosu 11.5 milyar euro dolayında gerçekleşti. Bu şirketin son yıllarda hızla büyümesinde, özellikle ABD ve İngiltere'deki özelleştirme politikaları önemli rol oynadı.

Batı Avrupa'daki aktivistler bu şirketi, iltica başvurusu yapanlara verilen Sodexho kuponlarından bilmektedir. Sodexho özellikle İngiltere ve Avustralya'da hapisanelerde tutsaklara dağıtılan gıdalarda büyük kârlar elde etmekte. Şirketin tartışmalı bir başka el attığı alan da, ABD ordusunun özellikle Körfez bölgesinde ve diğer çatışma alanlarındaki askerlerine verilen hizmetler. 2003 yılı itibarıyla Sodexho ABD Deniz Kuvvetleri'nden 1 milyar dolar civarında iş aldı. Şirket 2002 yılında da

Afganistan'da işgal ordularının askerlerine hizmet vermek üzere 304 milyon dolarlık bir ihale kazanmıştı.

Bunun yanı sıra Sodexho, Rusya'nın uzak Sibiry köşelerinde faaliyet sürdüren Shell ile de işbirliği yapıyor. Şirketin çevreye zarar veren şirketlerle işbirliği Shell ile sınırlı değil. BP Amoco, Chevron, ExxonMobil, Texaco ve Halliburton gibi, kâr uğruna çevreyi kirletmekten çekinmeyen bir çok şirketle işbirliği yapıyor. Şirket, Nijerya'da devlet eliyle topraklarından sürülen yerlilerin ve yok edilen 35 hektarlık mangro ormanının bulunduğu Nijer deltasında faaliyet sürdüren Nijerya ordusu ve çokuluslu şirketlerle de işbirliği yaptı. GDO'lu ürünlerde dünyanın başta gelen şirketi Monsanto, Multinonal Monitor dergisinin "2004 Yılı Dünyanın En Kötü On Şirketi" listesinde yer alan GlaxoSmithKline, Merck ve Wal-Mart şirketleri de müşteriler listesinde.

Sodexho, sendikal faaliyetlere ve işçilerin örgütlenmesine karşı ve bunun ötesinde adımlar da atıyor. 1998 yılında şirket bünyesinde yöneticiler için hazırlanan, işyerlerinde sendikalara karşı nasıl mücadele edilmesi gerektiği konusunda bilgi veren bir kılavuz kitapçık, Uluslararası Otel ve Lokanta İşçileri Sendikası tarafından kamuoyuna duyuruldu. Sendikanın verilerine göre Sodexho'nun çalışanlarının sadece yüzde 12'si sendikalı.

Sodexho'nun sabıkaları savaşta işbirliği, tutsakları kârlarına alet etmek, sendika düşmanlığı yapmak ve petrol şirketleriyle çevrenin tahribatına ortak olmak olarak sıralanabilir. Ancak sabıka listesi bunlarla sınırlı değil.

Şirketin sabıkaları arasında 2003 yılında ABD'de aleyhine açılmış 1 milyar dolarlık ırkçı ayrımcılık davası var. Üstelik 2.600 Afrika kökenli Amerikalı Sodexho işçisini kapsayan bu dava, şirketin sicilindeki tek ırkçı sabıka da değil.

Şirket 2003 yılı itibarıyla İngiltere, Avustralya, Fransa, İspanya, İtalya, Portekiz ve Hollanda'da toplam 91 hapisanede tutsaklara yiyecek sağlıyordu. 2002 yılında bir konsorsiyumla birlikte Şili'de de beş hapisanede iş yapmaya başladı.

Şirketin faaliyet gösterdiği sağlık ve eğitim alanlarındaki ticaret hacmi, 2001-02 yılı itibarıyla toplam içinde yüzde 42 paya sahip ve şirket bu alanda The Compass Group ile birlikte dünyanın en büyük iki gıda dağıtım şirketinden biri. Sodexho Türkiye dahil 74 ülkede faaliyet yürütüyor. Şirketin Türkiye'deki müşterileri arasında Sabancı Holding, Toyota, Koçbank, HSBC, Avea, Pınar gibi şirketler var.

Sodexho'nun Türkiye'de işbirliği yaptığı şirketlerden bazıları

SEKA'ya sanatçı desteği

Sanatçılardan SEKA direnişine anlamlı bir destek geldi. Direnişçi işçileri fabrikalarında ziyaret eden sanatçı grubu adına konuşan tiyatrocun Mahir Günşiray "Bu direniş gerçekten görmeyi arzuladığımız, uzun yıllardır göremediğimiz bir direniş." dedi. Günşiray sözlerine "Sizlerin coşku ve kararlılığıyla eminim ki bu direniş kazanımla sonuçlanacak, "Direnişinizi desteklemek, belki bir söz, belki bir şiir, belki bir şarkıyla sizlerle birlikte olmak istiyoruz" diyerek devam etti.

Sanatçıların ziyareti Şair-yazar Ataal Behramoğlu, annesi ve babası SEKA'dan emekli Hülya Behramoğlu, Deniz Türkali, Edip Akbayram, gazeteci yazar Şahin Artan, Şanar Yurdatapan, yazar Mahir Göktürk, Güven İnce, oyuncu Kadir Kolya, oyuncu Ayça Domgacı, Cezmi Ersöz, Grup Yorum, Birgün gazetesinden Özgür Günleyen ve Volkan Şahin, fotoğraf sanatçısı Özcan Yurdalan'ın katılımıyla gerçekleşti. Bir çok sanatçının direnişçi işçilere seslendiği ziyarette, müzisyen Şanar Yurdatapan, "Sabah, Hürriyet ve seyrettiğiniz televizyonlar, sizin aleyhinize çalışıyor. Sizleri çalışmayan, üretmeyen, yatan parazit işçiler olarak yansıtıyor. Seçimlerinizi daha dikkatli yapmalısınız siz bu gazetelerin okuru, televizyonların izleyicisi değilsiniz, işçisiniz" diye konuştu.

"Ben fikir emekçisiyim, sizler olmazsanız yazımı yazacak kağıt bulamam. Benim varlığım sizin varlığınıza bağlı" diyen yazar Cezmi Ersöz sözlerini "Ne olur direnin!" diyerek noktaladı. Daha sonra söz alan Edip Akbayram "Ekmeğimizi ve emeğimizi çalmak isteyenler var. Ben inanıyorum ki SEKA işçileri ekmeceklerini ve emeklerini teslim etmeyecekler Hep beraber bugün de, yarın da bunun mücadelesini vermeye devam edeceğiz" dedi.

Sinema ve toplumsal değişim

Roy Hassey

Sinema icat edildiğinden bu yana bütün sanat biçimleri içinde en ticari olanı olmasına ve büyük kârlar getirmesine rağmen gene de büyük altüst oluşlardan kopuk değildir. Geçtiğimiz yüzyıl boyunca çeşitli büyük toplumsal olaylar filmler üzerinde büyük etkiler yarattı.

1920'lerin başında, devrimden hemen sonra, Rusya, sinema sanayiinde büyük bir artistik özgürlük ve muazzam bir gelişme gösterdi. Devrimin etkisi ile ortaya çıkan bu yeni özgürlük filmlerde yeni tekniklerin bulunmasına ve hikaye yapılarının yeniden düşünülmesine ve bugün de kullanılan dilin ortaya çıkmasına yol açtı.

Devrimden hemen sonra **Troçki** "Devrimin temel amacı kimliği olmayan yığınlar içinde insan kimliği yaratmaktır" diyordu. Bu, içlerinde **Lev Kuleshov, Dzika Vertov, Vsevolod Pudovkin, Aleksandr Devzhenko** ve en meşhurları olarak **Sergei Eisenstein**'in de yer aldığı yeni bir film yapımcıları kuşağının önlerine koydukları başlıca amaçlarıydı. Sosyalizm altında eşitlikçi bir toplum yaratmanın neşesi içinde ve sanatçılar için devrimle birlikte gelen yeni olanaklarla bu film yapımcıları eğlendirici olmayı reddederek yığınların bilincinin gelişmesine katkıda bulunacak filmler yaptılar.

Bu dönemin en önemli filmleri **Eisenstein**'in "Devrim Üçlemesi: Grev, Potemkin Zirhlisi ve Ekim"dir. Bu üç film, hikayenin hızlı çekimlerle anlatılması, oyuncu olmayan kişilerin kullanılması ve örneğin bir köylü karakteri için gerçek bir köylünün kullanılması, ve Marksist Film Teoris'i'nin kullanılması (hikaye merkezi bir karakter olmadan, kolektif eylemlerle ilerlemektedir) ile bu yeni tekniklerin ve ideolojinin en önemli örnekleridir.

Kızıl Ordu'da savaşmış olan **Eisenstein** dönem için şöyle der: "Devrim bana hayattaki en kıymetli şeyi verdi, beni sanatçı yaptı. Devrim beni sanatla tanıştırdı ve sanat beni devrimle tanıştırdı."

Stalinizmin yükselişi bütün bunlara son verdi. **Eisenstein**'in 1927'de yaptığı "Ekim" doğrudan **Stalin** tarafından kontrol edildi ve **Stalin Eisenstein**'a açıkça "Lenin'in liberalizmi bitti" diyerek **Troçki**'nin yer aldığı bütün parçaları kesip attı.

Eisenstein yaşamının son 20 yılında 4 film daha yaptı. **Dzika Vertov** gibi yönetmenler "burjuva formalisti" olmakla suçlandılar. **Stalin** yaratıcılığı ve deneyimi yok eden propaganda filmlerini, "Sosyalist Gerçekçiliği" getirdi.

1940'larda, **Stalin**'in bütün dejenasyonlarına rağmen Rus Devrimi dünyanın dört bir yanında milyonlarca işçi için bir ilham kaynağı olmaya devam etti. Birleşik Devletler'de, hiç bir zaman büyük bir parti olamayan Komünist Partisi iki alanda iyi bir desteğe sahipti ve o alanlarda iyi örgütlüydü: İşçi sendikaları ve sanat çevreleri.

1940'lar lastik, otomobil sanayi-lerinde ve madencilikte büyük grevlerle sahne oldu ve sendika üye sayısı iki katına çıktı. 1946'da Amerika'da insanlığın gördüğü en

büyük grev dalgası yaşandı. Emekçi hareketinin bu militan gelişmesi karşısında gerici yeni sendika yasaları çıkarıldı. Dayanışma grevleri yasaklandı. Ve bu arada **McCarthy**'nin başkanlığında **Amerika Karşıtı Faaliyetler Komitesi** kuruldu.

McCarthyizm serbest pazar kapitalizmine karşı bir alternatif öneren, toplumsal değişimden bahseden her ifadeye saldırdı.

Bu dönemde Hollywood dayanışma, sendikacılık, kolektif eylem, anti faşizm, gibi konuları işliyordu. Solcu yazarlar bir tür 'film noir' yaratmışlardı.

McCarthy Komitesi yüzlerce filmi inceledi. Sanatçılar üzerinde baskı kuruldu.

Toplam 324 sanatçı kara listeye alındı. Bunların çoğu hiçbir zaman Komünist Partisi üyesi dahi olmamıştı. Listede **Dashiell Hammett, Bertolt Brecht, Arthur Miller, Pete Seeger, Joseph Losey** ve **Clifford Odets**'de vardı. 10 sanatçı ifade vermeyi reddettiler için 12 ay hapsedildiler. Diğer arkadaşları hakkında ifade veren ve kara listeye girmelerini sağlayanlar arasında **Elia Kazan, Budd Schulberg, Lee J. Cobb** ve **Ronald Reagan**'da vardı.

1950'ler ABD'de sanatın yavaş yavaş yok edildiği dönem oldu. Ne var ki 1950'lerin sonunda Fransa'da Yeni Dalgası (French Nouvelle Vague) ortaya çıktı. Nouvelle Vague Fransız toplumundaki ciddi bir sarsıntıya denk düşer. Fransa Vietnam'da yenilmiştir. Cezayir'de çıkmaz bir savaşa gömülmüştür. 4.Cumhuriyet krizindedir.

Fransız toplumunda bir modernleşme ve yenileşme ve eskiyi reddetme dönemidir. Nouvelle Vague bu değişimin sanatsal ifadesidir.

Francios Truffuat, Jean-Luc Godard, Claude Chabrol, Jacques Rivette ve **Agnes Varda** gibi film eleştirmenleri eski film anlayışını reddederek küçük kameralarla, profesyonel olmayan oyuncularla, stüdyo çekimleri yerine dışarda çekimler yaparak ve geleneksel anlatımı terk ederek Nouvelle Vague'u oluşturdu.

Bu yönetmenler kendilerini satın alınacak teknisyenler olarak değil sanatçı olarak görüyorlardı.

Kısa bir süre kendisini Maoist bir küçük grupla özdeşleşen ve "burjuva toplumunu imha etme" üzerine e filmler yapan **Godard** hariç Nouvelle Vague hiç bir zaman politik bir akım olmadı. Buna rağmen 1968 Mayıs'ında **Truffuat** ve **Godard** tarihte ilk kez olarak Paris'de sokaklardaki işçi ve öğrencilerle dayanışma için Cannes Film Festivali'nin kapanmasına neden olan bir greve önderlik ettiler.

Fransız yeni dalgası Avrupa'da başka yeni akımlara öncülük etti. İngiltere'de **Lindsay Anderson, Tony Richardson, John Schlesinger** ve **Karel Reisz** ilk kez normal işçilerin hayatlarını sahneye yansıttılar. Çek Yeni Dalgası, **Milos Forman, Jiri Menzel** ve **Jan Nemec** gibi yönetmenlerle 1968 Prag Baharı'nda Rus Tankları **Dubçek**'in reform hareketini bastırmaya çalışırken öne çıktılar.

1960'lar bütün dünyada ama özellikle siyahların medeni haklar hareketi, büyük kentlerdeki ayaklanmalar ve Vietnam savaşı karşıtı hareket ile ABD'de bir yükseliş dönemi idi. Özellikle milyonlarca insanı sokağa taşımış olan savaş karşıtı hareket ABD egemen sınıfı için ciddi bir sorun oluşturdu. Hemen her büyük kentte yürüyüşler yapan savaş karşıtı hareket sonunda **Lyndon Johnson**'u 1968'de başkanlıktan istifa ettirdi.

Bu hareket Amerikan sinemasında bir devrime yol açtı ve Yeni Hollywood akımı ortaya çıktı. Yeni Hollywood akımı toplumun değişen özelliklerini yansıtmak ve hareketin parçası olmak isteyen filmler yapmak istiyordu. Eski Hollywood stüdyoları sistemini terk ederek otuz yıl sonra hala gelişmeye devam eden bağımsız sinemayı oluşturmaya başladılar.

Yeni Hollywood sineması gerçek riskleri göze alarak Amerikan sinemasını bir iş değil, sanat olarak

yapmaya çalıştı. **John Cassavettes, Bob Rafelson, Hal Ashby, Terence Malick, Martin Scorsese, Robert Altman, Robert Towne, Francis Ford Coppola, Peter Bogdanovich** ve bir çok başkaları ortaya çıkarak Amerikan sinemasını bütünüyle değiştirdiler. Eski Hollywood'u ortadan kaldırarak Nouvelle Vague gibi film yapımcılarının sanatçı olduğunu kabul ettirdiler.

Onların yaptıkları filmler Amerikan sinemasının geleneksel değerlerini tersine çevirdi. 1940'lar- dan sonra ilk kez uyuşturucu kültürü, güçlü kadın karakterler, siyah kahramanlar sinemada yer almaya başladı.

Yeni Hollywood 1990'larda ortaya çıkan ve 1960'ların yönetmenlerinin heyecanı ile anti kapitalist ve savaş karşıtı harekete katılan 'indie' sinemasının temellerini attı. Son bir yılda "Fahrenheit 9/11", "Şirket", "Savaşın Sisi", "Şişir Beni" gibi politik dokümanter filmler yeniden ortaya çıktı.

Bu yeni filmler büyük sanatın büyük hareketlerde ortaya çıktığını bir kere daha gösterdi. Ancak sanatı üretmek yerine yapmayı sürekli kılabilmek için her şeyi bir meta haline getiren bu sistemin sınırlarından çıkmak ve 1920'lerin Rusya'sında olduğu gibi sanatı devrime ve devrimi sanata getirmek gerekir.

Amerikalı oyun yazarı Arthur Miller geçtiğimiz hafta öldü.

Amerikan edebiyatında çok önemli bir yeri olan **Arthur Miller** 1940'larda başlayan **McCarthyizm** döneminde komünist olduğu için takibata uğradı.

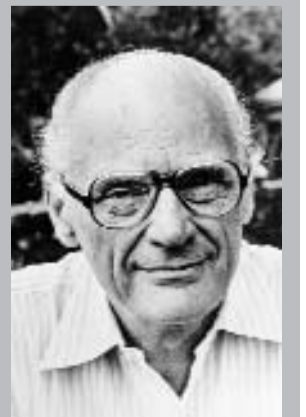
Elia Kazan'ın "komünisttir" demesi üzerine **McCarthy**'nin "Amerika Karşıtı

Arthur Miller öldü

Faaliyetler Komitesi" tarafından sorgulandı. 1953'de yazdığı "Cadı Kazanı" Amerika'nın **McCarthy** döneminin kapsamlı bir eleştirisiydi. 1965'de Uluslararası Yazarlar Klubü'nün başkanı oldu.

Arthur Miller daha sonra aralarında Pulitzer

ödülü de olmak üzere çeşitli edebiyat ödülleri kazandı. 25 yılda 60 oyun yazdı. 1980'lerden itibaren **Miller**'in oyunları New York Broadway'de yeterince ticari bulunmadığı için, Londra'ya giderek oyunlarını orada sahnelemeye başladı.

Küresel BAK toplantıları

İzmir
20 Şubat Pazar
Mete Çubukçu
Sahar Franses
Maltepe
20 Şubat Pazar
Isam El Rawi
Kerem Kabadayı
Akhisar
26 Şubat Cumartesi
Devrim Can Erturan
Denizli
26 Şubat Cumartesi
Mevlüt Ülgen
Bursa
26 Şubat Cumartesi
Harun Tekin
Yıldız Önen
Çerkezköy
27 Şubat Pazar
KONSER
Yahya Balcı
Sakarya
2 Mart Çarşamba
Murat Çelikkan

Limanlara da göz koydular

Türkiye'nin dış ticaretinde önemli bir yer tutan İzmir Limanı, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 31 kararıyla özelleştirme kapsamına alındı. TCDD'ye ait Bandırma, Samsun, Derince, Mersin ve İskenderun Limanlarının da aynı karar doğrultusunda 1 yıl içinde özelleştirilmesi planlanıyor. Bu limanlarda örgütlü bulunan Liman-İş Sendikası, özelleştirmeye karşı eylemler düzenliyor. Türkiye'nin en büyük

konteyner ihracat limanı olan İzmir Limanı'nın satışı akıllara soru işaretleri getiriyor.

Az işçiyle çok iş

Yıllardır işçi alımının yapılmadığı limanda, yükleme-boşaltma işi 1991 yılından bu tarafa altı kat artarken işçi sayısı ise yarı yarıya azaldı. Konteyner işi yüklemeye boşaltma yapan işçiler, asgari ücretle ya da altında bir paraya çalıştırılıyor. Ücretleri de

zamanında ödenmiyor. Bu durumda yaklaşık 100 işçi çalışıyor. Limanda acente-lik yapan 20-25 tane firma var. Onlar da 300 civarında işçi çalıştırıyor. Yani yaklaşık 500 işçi de özel sektör kapsamında çalışıyor.

25 yıldır yatırım yapılmayan limana özelleştirme kararının alınmasının ardından yatırım yapılması da gündeme geldi. Yatırım kapsamında limana, vinç, forklift, taşıt alınması planlanıyor. Bu ise kamuya yatırım yapıl-

mak istendiğinde yapılabileceğini kanıtıyor.

Bu arada Liman-İş Sendikası, son Başkanlar Kurulu Toplantısı'nda, martta başlayacak olan toplu sözleşme görüşmeleri yerine özelleştirmeyi gündemine aldı ve eylemlere başladı. İzmir Şube Başkanı Muammer Kurt, "Limanların şalter indirilmesi birilerini yerinden eder diye düşünüyoruz. Buna herkes inansın ki biz bu konuda kararlıyız" dedi.

Tekel işçisi özelleştirmeye direniyor

TEKEL işçileri, özelleştirmeye karşı mücadeleyi yükselteceklerini bildirdiler. Eylemci işçiler "Genel grev genel direniş" talebini dile getirdiler. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı önünde toplanan 1000'e yakın TEKEL işçisi, "Aydınlık dediler, karanlık çıktılar" dövizlerini taşıyarak "Yılgınlık yok direniş var", "TEKEL'e uzanan eller kırılсын", sloganlarını attılar. Eyleme Türk-İş yönetimi ve bazı milletvekilleri de katıldı. Tek Gıda-İş Genel

Başkanı Korkut Güler, TEKEL bu ülkenin en değerli varlıklarından

birdir. Bu ülkeye en fazla kaynak üreten ulusal kuruluşlardandır. TEKEL

halkın malıdır, satılamaz" dedi.

TEKEL'in satılması ile tütün üretiminin biteceğini ve ülkenin tütün ithalatçısı durumuna geleceğini vurgulayan Güler, özelleştirme sonucu 20 binden fazla işçinin işsiz kalacağını kaydetti. Eyleme destek veren Türk-İş Genel Başkanı Salih Kılıç, "Özelleştirme İdaresi'ne tepkilerimizi göstereyim dedi ve özelleştirme ve talan politikalarına karşı işçilerin haklarını sonuna kadar savunacaklarını ifade etti.

BİZE GÖRE

Ahizenin diğer ucunda, kadının sesi

Televizyon kanallarında, kadınlara yönelik bir çok programdan haberdarsınız. Bu programlara katılan kadınların anlattıkları ve bizzat yaşadıkları olaylar tüyler ürpertici. Ama benim tüylerimi asıl ürperten, bu programların, kadınları apaçık bir şekilde reyting oyununa getirerek aldatmaları.

Bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kadın-

lar aile baskısı yüzünden zarar görüyor, cinsel tacize uğruyor ve erkeklerle oranla daha düşük ücretle çalışıyorlar. Televizyondaki kadın programları da sorunlarına boğulmuş ve umutsuz kadın kitleleri kendine çekiyor. Dolayısıyla, bu programların çok fazla izlenilmesi de olağan bir durum. Ancak sonuçlar televizyon kanallarının yararına, kadınların zararına oluyor. Örneğin, kocası tarafından sürekli dövülen ve ağır şartlarda çalışmak zorunda kalan bir kadın izleyici, programa telefonla katılıyor. Programı yayınlayan kanalın izlenme oranı yükseliyor ve doğal olarak daha fazla reklam alıyor. Kanalın sahibi bu işten kazançlı çıkarak hayatına devam ederken, öbür tarafta programa katılan kadın anlattıklarıyla kalıyor. Program sunucusunun "ah canım", "üzülme bir tanem" gibi

lafları ortalıkta uçuyor ancak kalıcı bir çözüm yok.

Bu tip kadın programları "acıların ancak paylaşarak azalacağı ve tek çözümün bu olduğunu" söyleyerek, kadınları ezen sistemin yanında yer alırlar. Oysa çözüm acıları paylaşmak değil, tam tersine birleştirmektir. Sokakta hep bir ağızdan birleştirmek.

Erinç (İzmir)

ABD gezegeni tehdit ediyor

Amerika Birleşik Devletleri Irak için 100 karar aldı. Alınan bu kararlar dikkatlice incelendiğinde ABD'nin dünya üzerinde kurmak istediği hegemonya mücadelesi gözle görülecektir. Bugüne kadar ölü sayısı 100'i geçen Irak halkı ABD'li şirketlerin zenginleşmesi ve dünya üzerinde hükümdarlık

oluşturması için açlık, yoksulluk ve ölümler burun burunadır.

Kuşkusuz alınan kararlar Irak halkını yakından ilgilendirdiği gibi, gezen üzerinde de onarılmayacak tahribata yol açabilecek niteliktedir. Koalisyon Geçici Hükümeti'nin aldığı 100 kararın içinde 81. karar dünya üzerinde yaşayan her canlı hayatını, ekosistemi tehdit etmektedir.

Bu kararlar Iraklı çiftçiler yüzyıllardır yaptıkları geleneksel tarım yöntemleri engellendi. Iraklı çiftçiler transgenik tohum ekmeye zorlanıyor. Dünyada uygulanan ilk yılda kullanılan değerli tohumları ertesi yıl kullanılmak üzere saklama yöntemi Irak'ta ABD'nin silah gücüyle yok edilmek isteniyor. Bu kararın arkasındaki ABD'li şirket ise uluslararası antikapitalist hareketin kara listesinde ilk baş sıralarda yer alan Monsanto.

Monsanta dünya tarımı üzerinde ciddi bir bela. ABD'li, Kanadalı çiftçiler hakkında çeşitli davalar açarak patent haklarıyla burada yaşayan tarımın türlü hilekarlıklarla belini kıran Monsanto Irak'ta bu işlemler silah zoruyla gerçekleştiriyor.

ABD'li şirketler tarafından dünya gıda ve tarım sektörü saldırı altında. Bilindiği gibi bir süre önce de ABD Dünya Ticaret Örgütü nezdinde AB ülkelerini transgenik tohum üretmesi için dava etmişti. Eğer bu davayı kazanacak olursa transgenik ürünler dünyanın her yerini saracak. Gezen üzerindeki biyoçeşitliliğin yok olmasına neden olacak bu saldırı dünya üzerinde yaşayan tüm canlıları tehdit ediyor. ABD Irak'ta dünyanın kaderini çiziyor. Ya dünya ABD emperyalizminden kurtulacak. Ya da toptan yok olup gidecek. Çağla OFLAS

sosyalist işçi ne savunuyor?

Aşağıdan sosyalizm

-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim

-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.

-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılmaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.

-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.

-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığılmsal eylemi devirebilir.

-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücadelenin parçasıdır. Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.

-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.

-Sosyalistler insanların cinsel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm

-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar.

-Sosyalistler ırkçılığa ve emperya-lizme karşıdır. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.

-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz. Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapita-listidir.

-Sosyalistler bu ülkelerde işçi sınıfının iktidardaki bürokratik egemen sınıfa karşı mücadelesini destekler.

Devrimci parti

-Sosyalizmin gerçekleştirilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığılmsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlanmalıdır.

-Bu fikirlere katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

DEVRİMCİ SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ

Uluslararası Sosyalizm Akımı ile, dünya antikapitalist hareketi ile savaş karşıtlarıyla ilişki kurmak istiyorsanız, başka bir dünya için mücadele etmek istiyorsanız

Her türlü bilgi için: 0536 - 335 10 19

● Beyoğlu: 0536 - 259 73 64 ● Kadıköy: 0536 - 637 81 99 ● Ankara: 0535 - 514 11 73 ● İzmir: 0537 - 624 49 08
● Adapazarı: 0505 - 372 70 77 ● Akhisar: 0544 - 515 62 59 ● Antalya: 0537 - 492 66 66 ● Bursa: 0535 - 422 39 65
● Denizli: 0543 - 476 27 88 ● Karabük: 0533 - 77254 93 ● Kütahya: 0544 - 515 62 59 ● Muğla: 0505 - 361 80 82

19 Mart'ta dünyanın bütün sokaklarında

IRAK'TA İŞGALE SON

Kitle imha silahları bulunamadı. Saddam rejiminin El Kaide ile ilişkisi bulunamadı. Seçimler yapıldı. Ama Irak'ta ki ABD-İngiliz işgali sürüyor. Üstelik Bush ve çetesi şimdi de her gün İran'ı tehdit ediyorlar. Bir başka petrol ülkesi daha Amerika ve İngiltere'nin

saldırı tehdidi altında. Dünyanın birçok ülkesinde yüzlerce kentte savaş karşıtları Bush ve çetesinin bu saldırganlığına karşı gösteriler yapacaklar. İstanbul'da da Emek örgütleri ve Küresel BAK gösteri yapacak.

100 bin Iraklı öldürüldü. Felluce kentine yapılan vahşi saldırının ardından on binlerce Felluceli evsiz kaldı. Irak halkı halen her gün ölüm korkusu içinde yaşıyor. Ülkede elektrik, su, petrol yok. Çocuklar, sokaklara bırakılan tehlikeli kimyasal silahlar ve mayınlar nedeniyle sürekli ölüm tehlikesiyle karşı karşıya.

İşgal başlamadan önce bize bu savaşın Irak halkına demokrasi ve özgürlük getireceği, Irak halkının işgal güçlerini sevinçle karşılayacağı söylenmişti. Her iki iddianın da yalan olduğu ortaya çıktı.

Yapılan tüm araştırmalar Irak halkının işgalini bir an önce sona ermesini istediğini gösteriyor. Üstelik

direnış giderek büyüyor. Amerika'nın kendi tahminlerine göre Irak'ta direnişin içinde yer alanların sayısı en az 200 bin.

Fakat belli ki **George Bush**'a Irak'ta öldürdüğü 110 bin masum insanın kanı yetmemiş. Şimdi de, tıpkı Irak'a saldırmadan önce yaptığı gibi, nükleer silahlara sahip oldukları gerekçesiyle İran, Suriye ve Kuzey Kore'yi tehdit ediyor. İran'a askeri bir operasyon yapabileceğini söylüyor.

AKP hükümeti ise, 1 Mart'ta kaçırdığı fırsatı yeniden yakalamak istercesine, Kerkük ve Musul'u bahane ederek bir şekilde Irak'a girmenin yollarını arıyor. Onlarca Türk şirketi Irak'ta işgalin devam

etmesini sağlıyor ve AKP hükümeti bu şirketleri teşvik ediyor.

Ancak Bush'un işi hiç de sandığı kadar kolay değil. Irak direnişini bitmediği ve dünya savaş karşıtı hareketi sona ermediği sürece Bush'un Irak'ta kazanması mümkün değil. İran'a saldırmamasını durdurabilecek tek güç ise İran halkının vereceği mücadele ve dünya savaş karşıtı hareket.

Bush'a, onun saldırgan politikalarına, bu işgale ve yeni savaşlara dur demek için önümüzde büyük bir fırsat var.

19 Mart 2005'de, yani savaşın başlamasının ikinci yıldönümünde savaş karşıtları onlarca ülkede, yüzlerce kentte sokaklara çıkıyorlar. Biz de dünya savaş karşıtlarına ve Irak halkına İstanbul'dan elimizi uzatalım. İstanbul'u 19 Mart'ta en büyük eylemlerden birinin olduğu bir kente çevirelim.

**Irak'ta işgale son!
Daha fazla savaş istemiyoruz!**

Neler yapabiliriz?

Okulumuzda, mahallemizde iş yerimizde bildiri dağıtabiliriz.

Bulduğumuz alanda Irak'ın işgalini teşhir eden toplantılar düzenleyebiliriz.

Ev toplantıları, film gösterimleri yapabiliriz.

Afiş asabiliriz.

İstanbul'un her yerini 19 Mart'a çağrı yapan stick-erlerle donatabiliriz.

19 Mart'a bir kişinin daha katılmasını sağlamak için etrafımızdaki herkesi gösteriye katılmaya çağırabiliriz.

Bunlar sadece bizim aklımıza gelenler. Sizin bu konuda daha farklı fikirleriniz olabilir. Yukarıda bahsettiğimiz etkinlikleri gerçekleştirmek için gerekli malzemeleri Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu'nun bürosundan temin edebilirsiniz.

İletişim tel: (212) 243 89 57
web: www.kureselbarisveadalet.org

19-20 MART'TA GÖSTERİ YAPAN ÜLKELER:

Irak, Amerika Birleşik Devletleri (400 şehir), Filistin, Arjantin, Brezilya, Hindistan, İtalya, Yunanistan, İrlanda, Japonya, İngiltere, Türkiye, Makedonya, Kıbrıs, Filipinler, Avustralya, Tayland, Güney Afrika, Güney Kore, Sri Lanka, Macaristan, Polonya, Kanada, Avusturya, Meksika, İspanya (Barselona, Madrid), Havai, Venezuela, Yeni Zelanda, Hollanda

Dünyadan 19 Mart Mesajları

Avustralya

"Irak işgalinin ikinci yıldönümünde, işgal birliklerinin derhal Irak'tan çekilmelerini, gerçekten özgür ve adil bir seçim yapılmasını istiyoruz. Irak'taki barış güçleri 19 Mart'ta bütün dünyada işgale karşı gösteriler yapılmasını istiyorlar.

Avustralya'da bizler, Koalisyon hükümetine ve onun arkasında yer alanlara 19 Mart'ta şunu söyleyeceğiz: Daha fazla sorun yaratmayın! Bizim sayımız çok ve gücümüz çeşitliliğimizden geliyor. Başka bir dünya mümkün!"

Hindistan

"Irak halkının yasa dışı işgale karşı her türlü direniş hakkını destekliyoruz. Amerika ve işgal güçlerini derhal, koşulsuz olarak Irak'tan çekilmeye çağırıyoruz. 19 Mart'ta bütün dünyayı kitlesel gösteriler yapmaya ve küresel hareketi, mücadelenin kapsamını, sadece protesto etmekten çıkarıp, Amerikan savaş makinesini durduracak şekilde genişletmeye çağırıyoruz."

Dünya Sosyal Forumu 2005- Porto Allegre

Irak'ta seçimlerin yapıldığı gün, dünyadaki savaş karşıtı hareketler, koalisyonlar ve örgütler bir araya gelerek tüm dünyaya şu çağırımı yaptılar: "Bizler, Irak ve Filistin'deki işgalin sona ermesini istiyoruz. Amerika'nın İran, Kuzey Kore, Suriye, Küba, Venezuela ve diğer ülkelere saldırmaktan vazgeçmesini istiyoruz. 19-20 Mart'ın, yeni savaşlara hayır diyen ve askerlerin derhal Irak'tan çekilmesini talep eden bir Küresel Eylem Günü olması çağrısını yapıyoruz."